

31993L0006

1993.6.11.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 141/1

A TANÁCS 93/6/EGK IRÁNYELVE
(1993. március 15.)
a befektetési vállalkozások és hitelintézetek tőke megfeleléséről

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen az 57. cikk (2) bekezdésének első és harmadik mondatára,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

együtműködésben az Európai Parlamenttel ⁽²⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽³⁾,

mivel az értékpapírok terén a befektetési szolgáltatásokról szóló, 1993. május 10-i 93/22/EGK tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ fő célja az, hogy a saját tagállamuk illetékes hatóságai által engedélyezett és e hatóságok által felügyelt befektetési vállalkozások számára lehetővé tegye fióktelepek létrehozását és a szabad szolgáltatásnyújtást más tagállamokban; mivel az említett irányelv ennek megfelelően rendelkezik a befektetési vállalkozások működésének engedélyezésére és üzleti tevékenységének folytatására vonatkozó szabályok összehangolásáról;

mivel azonban az előbbi irányelv nem határoz meg közös előírásokat a befektetési vállalkozások saját tőkéjével kapcsolatban, valamint nem határozza meg ezen vállalkozások indulótőkéjének összegét sem; mivel nem határoz meg közös kereteket az ezen vállalkozások által viselt kockázatok figyelemmel kísérésére; mivel több rendelkezésében hivatkozik egy másik közösségi kezdeményezésre, amelynek célja éppen az összehangolt intézkedések elfogadása lenne e területen;

mivel az elfogadott megközelítés csak az engedélyezés és a prudenciális felügyeleti rendszerek kölcsönös elismerésének biztosításához szükséges és elégséges alapvető harmonizáció megteremtése; mivel a belső pénzügyi piac keretében a kölcsönös elismerés megvalósításához szükséges harmonizációnak alapvető kérdései a befektetési vállalkozások saját tőkéjének meghatározását összehangoló intézkedések elfogadása, indulótőkéjük összegének meghatározása, valamint közös keretek létrehozása a befektetési vállalkozások által viselt kockázatok figyelemmel kísérésére;

mivel indokolt különböző összegű indulótőkét megállapítani azoktól a tevékenységektől függően, amelyeket a befektetési vállalkozások engedélyük alapján végezhetnek;

mivel bizonyos feltételek mellett a már létező befektetési vállalkozásoknak meg kell engedni üzleti tevékenységük folytatását akkor is, ha az új vállalkozások számára előírt minimális indulótőke összegével nem rendelkeznek;

mivel a tagállamok az ezen irányelvben foglalt szabályoknál szigorúbbakat is megállapíthatnak;

mivel ez az irányelv széles körű nemzetközi törekvés részét képezi a befektetési vállalkozások és a hitelintézetek (a továbbiakban együttesen: „intézmények”) felügyeletére vonatkozó, hatályban lévő szabályok közelítése érdekében;

⁽¹⁾ HL C 152., 1990.6.21., 6. o.; és HL C 50., 1992.2.25., 5. o.

⁽²⁾ HL C 326., 1991.12.16., 89. o.; és HL C 337., 1992.12.21., 114. o.

⁽³⁾ HL C 69., 1991.3.18., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 141., 1993.6.11., 27. o.

mivel az intézetek szavatolótőkéjére vonatkozó közös, alapvető előírások a befektetési szolgáltatási szektor belső piacán kulcsfontosságúak, tekintettel arra, hogy a szavatolótőke biztosítja az intézmények folyamatos működését és a befektetők védelmét;

mivel a közös pénzügyi piacon az intézmények, legyenek azok akár befektetési vállalkozások, akár hitelintézetek, közvetlen versenyre lépnek egymással;

mivel ezért kívánatos az egyenlőség megteremtése a hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal való bánásmód terén;

mivel a hitelintézeteket illetően már megállapításra kerültek közös előírások a hitelkockázatok felügyeletére és figyelemmel kísérésére a hitelintézetek szolvenciamutatójáról szóló, 1989. december 18-i 89/647/EGK tanácsi irányelvben ⁽¹⁾;

mivel közös előírásokat kell alkotni a hitelintézetek által viselt piaci kockázatra, és kiegészítő kereteket kell biztosítani az intézmények által viselt kockázatokra, különös tekintettel a piaci kockázatra, és még inkább a pozíciókockázatra, a partnerkockázatra/az elszámolási kockázatra és a devizaárfolyamkockázatra;

mivel be kell vezetni a „kereskedési könyv” fogalmát, amely tartalmazza a kereskedési céllal tartott értékpapír- és más pénzügyieszköz-pozíciókat, amelyek főként a piaci kockázatnak és a fogyasztóknak nyújtott bizonyos pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kockázatnak vannak kitéve;

mivel kívánatos, hogy azok az intézmények, amelyek kereskedési könyvvel kapcsolatos tevékenysége mind abszolút, mind relatív értelemben elhanyagolható, inkább a 89/647/EGK irányelvet alkalmazzák, ne az ezen irányelvhez csatolt I. és II. mellékletben előírt követelményeket;

mivel az elszámolási/szállítási kockázat figyelemmel kísérésekor fontos figyelembe venni, hogy léteznek olyan rendszerek, amelyek hatékony védelmet nyújtanak a fenti kockázatok csökkentésére;

mivel az intézményeknek minden esetben meg kell felelniük ennek az irányelvnek a devizaárfolyam-kockázat fedezetét illetően, a teljes üzleti tevékenységükre vonatkozóan; mivel alacsonyabb tőkekövetelményt kell előírni az – akár statisztikailag alátámasztottan, akár kötelező érvényű kormányközi megállapodásoknak tulajdoníthatóan – egymáshoz szorosan kapcsolódó valutákhoz fűződő pozíciókra, különös tekintettel az Európai Monetáris Unió létrehozására;

mivel a minden intézményben létező, az üzleti tevékenység egészére vonatkozó kamatláb-kockázatot figyelemmel kíséző és ellenőrző belső rendszerek rendkívül fontos módját képezik az ilyen kockázatok csökkentésének; mivel következésképpen ezeket a rendszereket a illetékes hatóságok vizsgálatának alá kell vetni;

mivel a hitelintézetek nagykockázatainak felügyeletéről és ellenőrzéséről szóló, 1992. december 21-i 92/121/EGK tanácsi irányelv ⁽²⁾ nem irányul közös szabályok létrehozására az olyan tevékenységek nagykockázatainak felügyeletére vonatkozóan, amelyek főként piaci kockázatoknak vannak kitéve; mivel az előbbi irányelv hivatkozik egy másik közösségi kezdeményezésre, melynek célja a módszerek kellő összehangolása ezen a területen;

mivel közös szabályokat kell elfogadni a befektetési vállalkozások által viselt nagykockázatok felügyeletére és ellenőrzésére;

mivel a hitelintézetek saját tőkéjének fogalma a hitelintézetek saját tőkéjéről szóló, 1989. április 17-i 89/299/EGK tanácsi irányelvben ⁽³⁾ már meghatározásra került;

mivel az intézetek saját tőkéjének meghatározásához e meghatározásnak kell alapul szolgálnia;

mivel azonban indokolt, hogy ennek az irányelvnek az alkalmazásában az intézetek saját tőkéjének meghatározása eltérjen a fent említett irányelvben találhatóól annak érdekében, hogy az ezen intézetek által folytatott, főként piaci kockázatokkal járó tevékenységek sajátosságai is figyelembevételre kerüljenek;

mivel a hitelintézetek konszolidált alapon történő felügyeletéről szóló, 1992. április 6-i 92/30/EGK tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ kimondja a konszolidáció elvét; mivel az előbbi irányelv nem állapít meg közös szabályokat az elsősorban piaci kockázatoknak kitétt tevékenységet folytató pénzügyi szervezetek konszolidációjára; mivel ez az irányelv hivatkozik egy másik közösségi kezdeményezésre, amelynek célja összehangolt intézkedések elfogadása ezen a területen;

mivel a 92/30/EGK irányelv nem alkalmazható a befektetési vállalkozásból vagy vállalkozásokból álló, de hitelintézetet magában nem foglaló csoportokra; mivel azonban kívánatosnak látszott közös keretet biztosítani a befektetési vállalkozások konszolidált alapon történő felügyeletének bevezetéséhez;

mivel időről időre szükségessé válhat az ezen irányelvben megállapított részletes szabályok technikai kiigazítása a befektetési szolgáltatások területén kialakult új fejlemények figyelembevétele érdekében; mivel a Bizottság ennek megfelelően e kiigazításokat azok szükségessé válásakor javasolni fogja;

mivel a Tanácsnak egy későbbi szakaszban rendelkeznie kell ezen irányelvnek a műszaki haladáshoz történő igazításáról a Bizottságra átruházott végrehajtási jogkör gyakorlására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 1987. július 13-i 87/373/EGK tanácsi

⁽¹⁾ HL L 386., 1989.12.30., 14. o., a 92/30/EGK irányelvvel (HL L 110., 1992.4.28., 52. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 29., 1993.2.5., 1. o.

⁽³⁾ HL L 124., 1989.5.5., 16. o. A legutóbb a 92/30/EGK (HL L 110., 1992.9.24., 52. o.) irányelvvel módosított irányelv.

⁽⁴⁾ HL L 110., 1992.4.28., 52. o.

határozatnak megfelelően ⁽¹⁾; mivel a Bizottság javaslatára magának a Tanácsnak kell elvégeznie ezeket a kiigazításokat;

mivel az irányelv alkalmazásának időpontjától számított három éven belül rendelkezni kell az irányelvnek a tapasztalatoknak, a pénzügyi piacok alakulásának és a szabályozó hatóságok nemzetközi fórumain végzett munkának megfelelő felülvizsgálatáról; mivel e felülvizsgálatnak magában kell foglalnia az olyan területek listájának esetleges felülvizsgálatát is, amelyek technikai kiigazítások alá eshetnek;

mivel ez az irányelv és az értékpapírok terén a befektetési szolgáltatásokról szóló, 93/22/EGK irányelv olyan szorosan kapcsolódóknak egymáshoz, hogy különböző időpontokban történő hatálybalépésük a verseny torzulásához vezethetne,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

(1) A tagállamoknak ezen irányelv előírásait a 2. cikkben meghatározott befektetési vállalkozásokra és hitelintézetekre kell alkalmazniuk.

(2) A tagállamok további, illetve szigorúbb követelményeket támaszthatnak az általuk engedélyezett befektetési vállalkozásokkal és hitelintézetekkel szemben.

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

2. cikk

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. *hitelintézet* minden olyan intézet, amely megfelel a hitelintézetek tevékenységének megkezdésére és folytatására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1977. december 12-i (77/780/EGK) első tanácsi irányelv ⁽²⁾ 1. cikkének első francia bekezdésében foglalt meghatározásnak, a 89/647/EGK irányelv által előírt követelményekre is figyelemmel;
2. *befektetési vállalkozás* minden olyan intézet, amely megfelel a 93/22/EGK irányelv 1. cikkének 2. pontjában foglalt meghatározásnak, az irányelv által előírt követelményekre is figyelemmel, kivéve:
 - a hitelintézeteket,
 - a 20. pontban meghatározott helyi vállalkozásokat, és

- azokat a vállalkozásokat, amelyek csupán átveszik és továbbítják a befektetők megbízásait, de nem rendelkeznek az ügyfelek tulajdonát képező pénzzel vagy értékpapírokkal, és amelyek ebből kifolyólag nem vállalhatnak tartozást ügyfeleikkel szemben;

3. *intézmények* a hitelintézetek és a befektetési vállalkozások;
4. *elismert harmadik országbeli befektetési vállalkozások* az olyan vállalkozások, amelyekre, ha azokat a Közösségen belül alapították volna, kiterjedne a 2. pontbeli befektetési vállalkozás meghatározása, és amelyek valamely harmadik országban engedéllyel rendelkeznek, valamint olyan prudenciális szabályoknak a hatálya alá tartoznak és felelnek meg, amelyeket a hatáskörrel bíró hatóságok legalább olyan szigorúnak tartanak, mint az ezen irányelvben megállapítottak;
5. *pénzügyi eszközök* a 93/22/EGK irányelv mellékletének B. részében felsorolt eszközök;
6. az *intézmények kereskedési könyvének* a következőket kell tartalmaznia:
 - a) az olyan pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó tulajdonosi (saját) pozíciók, amelyeket az intézmény újraértékesítési céllal tart, és/vagy azzal a céllal vásárolt, hogy a vételi és eladási árak közötti tényleges és/vagy várható különbözetből vagy az egyéb ár- vagy kamatlábváltozásokból rövid távú haszonra tegyen szert, valamint az egyidejű, ellentétes előjelű (egymást fedező) közvetítői – vételi és eladási – ügyletekből (matched principal broking-ból) származó pénzügyi eszközbeli pozíciók, illetőleg a kereskedési könyv egyéb elemeinek fedezésére szolgáló pozíciók;
 - b) a II. melléklet 1., 2., 3. és 5. pontjában említett kiegyenlítettlen tranzakciókból, nyitva szállításokból és tőzsdén kívüli (OTC) származtatott ügyletekből származó kockázatok, a II. melléklet 4. pontjában említett, a fenti a) alpontban meghatározott kereskedési könyvben szereplő, értékpapírokon alapuló visszavásárlási (repó) megállapodásokból és értékpapír-kölcsönzésből származó kockázatok, az ugyanabban a bekezdésben leírt, fordított visszavásárlási (repó) megállapodásokból és értékpapír-kölcsönügyletekből származó olyan kockázatok, amelyek megfelelnek vagy az alábbi i., ii., iii. és v. alpont feltételeinek, vagy a iv. és v. alpont feltételeinek, amennyiben az illetékes hatóságok jóváhagyják azt:
 - i. a kockázatokat naponta értékelik, piaci értéken, a II. mellékletben megállapított eljárásnak megfelelően;
 - ii. a biztosítékot az adott megállapodásokban vagy ügyletekben érintett értékpapírok értékében bekövetkezett tényleges változások figyelembevételével kiigazítják, az illetékes hatóságok által elfogadható szabálynak megfelelően;

⁽¹⁾ HL L 197., 1987.7.18., 33. o.

⁽²⁾ HL L 322., 1977.12.17., 30. o., a 89/646/EGK irányelvvel (HL L 386., 1989.12.30., 1. o.) módosított irányelv.

- iii. a megállapodás vagy az ügylet rendelkezik arról, hogy a másik fél mulasztása esetén az intézmény követelése automatikusan és azonnal kiegyenlítésre kerüljön a másik fél követelése terhére;
 - iv. az adott megállapodás vagy ügylet szakmaközi jellegű;
 - v. az ilyen jellegű megállapodások és ügyletek elfogadott és indokolt használatukra korlátozódnak, és a mesterseges ügyletek, különösen a nem rövid távúak, ki vannak zárva; és
- c) azok a díjak, jutalékok, kamatok, osztalékok és a tőzsdén forgalmazott származtatott eszközökhöz kapcsolódó fedezet formájában jelentkező kockázatok, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a II. melléklet 6. pontjában említett kereskedési könyvben szereplő tételekhez.

Az egyes tételeket olyan objektív eljárások – beleértve adott esetben az adott intézmény számviteli előírásait is – alapján kell felvenni a kereskedési könyvbe, illetve abból kiiktatni, amelyek következetes végrehajtását a illetékes hatóságok felülvizsgálatnak vethetik alá;

- 7. az *anyavállalat*, a *leányvállalat* és a *pénzügyi intézmény* fogalmát a 92/30/EGK irányelv 1. cikkének megfelelően kell meghatározni;
- 8. *pénzügyi holdingtársaság* az olyan pénzügyi intézmény, amelynek leányvállalatai kizárólag vagy főként hitelintézetek, befektetési vállalkozások vagy más pénzügyi intézmények, amelyeknek legalább az egyike hitelintézet vagy befektetési vállalkozás;
- 9. *kockázatsúlyozások* a 89/647/EGK irányelv értelmében a másik félre alkalmazandó hitelkockázati fokozatok. Azonban a befektetési vállalkozásokkal vagy elfogadott harmadik országbeli befektetési vállalkozásokkal szemben fennálló követeléseket, az elfogadott elszámolóházakkal és tőzsdékkel szembeni kockázatot ugyanúgy kell súlyozni, mint amikor a másik fél hitelintézet;
- 10. *tőzsdén kívüli (OTC) származtatott ügyletek* a 89/647/EGK irányelv II. mellékletében említett kamatláb- és devizaügyletek és a részvényeken alapuló mérlegén kívüli ügyletek, amennyiben ezekkel a szerződésekkel nem kereskednek az elismert tőzsdéken, ahol napi fedezeti követelmények alá esnek, és a devizaügyletek esetében pedig minden ilyen szerződés eredeti futamideje több mint 14 naptári nap;

- 11. *szabályozott piac* az olyan piac, amely megfelel a 93/22/EGK irányelv 1. cikk (13) bekezdésében foglalt meghatározásnak;
- 12. *minősítő tételek* a 89/647/EGK irányelv 6. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett eszközökhöz kapcsolódó, illetve befektetési vállalkozások vagy elfogadott harmadik országbeli befektetési vállalkozások által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz kapcsolódó hosszú és rövid pozíciók. Ezenfelül a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz kapcsolódó hosszú és rövid pozíciók, amennyiben megfelelnek a következő feltételeknek: az ilyen eszközöket legalább egy tagállam szabályozott piacán vagy valamely harmadik ország tőzsdéjén jegyzik, amennyiben e tőzsdét az adott tagállam illetékes hatóságai elismerik; másodszor azt az érintett intézménynek kellően likvidnek kell minősítenie, illetve – a kibocsátó szolvenciája miatt – a mulasztási kockázat olyan fokozatába soroltnak kell lennie, amely a 89/647/EGK irányelv 6. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett értékpapírokéval megegyező vagy annál alacsonyabb; az illetékes hatóságok megvizsgálhatják az értékpapírok értékelésének módját, és felülbírálhatják az intézmény döntését, ha úgy vélik, hogy az érintett értékpapírok esetében a mulasztási kockázat túl magas ahhoz, hogy azok minősítő tételek legyenek.

Tekintet nélkül a fentiekre és további összehangolásig az illetékes hatóságoknak mérlegelési joguk van arra, hogy minősítő tételként ismerjenek el olyan értékpapírokat, amelyek kellően likvidnek, és amelyek – a kibocsátó fizetőképessége miatt – a mulasztási kockázat olyan fokozatába tartoznak, amely a 89/647/EGK irányelv 6. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett értékpapírokéval megegyező vagy annál alacsonyabb. Az ilyen értékpapírokhoz kapcsolódó mulasztási kockázatot ilyen fokozatúnak kell értékelnie legalább két, az illetékes hatóságok által elismert hitelminősítő szervezetnek, vagy egy ilyen hitelminősítő szervezetnek, amennyiben semmilyen más, a illetékes hatóságok által elismert hitelminősítő szervezet nem sorolja azokat e szint alá.

Az illetékes hatóságok azonban eltekinthetnek az előző mondatban említett feltételtől, ha azt indokolatlannak tartják, például a piac, a kibocsátó, a kibocsátás jellegzetességeire vagy e jellegzetességek valamely kombinációjára való tekintettel.

Ezen túlmenően az illetékes hatóságok kötelezhetik az intézményeket az I. melléklet 14. pontjának 1. táblázatában szereplő maximális súlyozás alkalmazására azon eszközök esetében, amelyek különös kockázatot jelentenek a kibocsátó nem elégséges fizetőképessége miatt vagy likviditási szempontból.

A tagállamok illetékes hatóságai rendszeresen tájékoztatják a Tanácsot és a Bizottságot a minősítő tételek értékelésénél alkalmazott módszerekről, különösen a kibocsátás likviditási

szintjének és a kibocsátó fizetőképességének értékeléséhez alkalmazott módszerekről;

13. *központi kormányzati tételek* a 89/647/EGK irányelv 6. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett aktívákhoz kapcsolódó hosszú és rövid pozíciók, valamint azok, amelyekhez ugyan ezen irányelv 7. cikkében 0 %-os súlyozást rendeltek;
14. *átváltható értékpapír* az olyan értékpapír, amely birtokosának választása szerint átváltható más értékpapírra, általában a kibocsátó részvényére;
15. *opciós utalvány* az olyan értékpapír, amely jogot biztosít a birtokosának, hogy meghatározott áron bizonyos számú törzsrészcsemetét vagy kötvényt vásároljon az utalvány lejárat napjáig. A teljesítés történhet maguknak az értékpapíroknak az átadásával vagy azok készpénzellenértékének kifizetésével;
16. *fedezett opciós utalvány* az olyan értékpapír, amelynek kibocsátója nem egyezik meg az alapul szolgáló értékpapír kibocsátójával, és amely a tulajdonosnak az utalvány lejáratáig jogot biztosít meghatározott áron bizonyos számú törzsrészcsemetét vagy kötvény vásárlására vagy profit elérésére, illetve a 93/22/EGK irányelv mellékletének B. részében felsorolt pénzügyi eszközök bármelyikére vonatkozó index ingadozásával kapcsolatos veszteségek elkerülésére;
17. *visszavásárlási megállapodás és fordított visszavásárlási megállapodás* minden olyan megállapodás, amely az intézmény vagy a másik fél értékpapírjainak vagy az értékpapírok tulajdonjogához fűződő garantált jogainak átruházásáról rendelkezik – amennyiben e garanciát olyan elfogadott tőzsde bocsátja ki, amely az értékpapírokhoz fűződő jogokkal rendelkezik, és a megállapodás nem teszi lehetővé az intézmény számára, hogy az adott értékpapírt adott időpontban egyszerre több félnek ruházza át vagy adja biztosítékul –, az átruházó meghatározott áron, meghatározott vagy meghatározandó jövőbeli időpontban történő visszavásárlási kötelezettsége mellett; a megállapodás az értékpapírokat eladó intézmény szempontjából *visszavásárlási megállapodásnak*, az értékpapírokat megvásárló intézmény szempontjából *fordított visszavásárlási megállapodásnak* tekintendő.

A fordított visszavásárlási megállapodás szakmaközi tranzakciónak minősül, ha a másik fél közösségi szinten prudenciális koordináció alá esik, vagy a 89/647/EGK irányelv értelmében vett „A” zónába tartozó hitelintézet, vagy elfogadott harmadik országbeli befektetési vállalkozás, vagy ha a megállapodást elfogadott elszámolóházzal vagy tőzsdével kötik;

18. *értékpapír-kölcsönzés és értékpapír-kölcsönvétel* minden olyan tranzakció, amelynek során az intézmény vagy a másik fél értékpapírokat ruház át megfelelő ügyleti biztosíték ellenében, azzal a kötelezettségvállalással, hogy a kölcsönbe vevő azonos értékű értékpapírokat fog visszaadni valamely jövőbeli vagy a kölcsönbe adó által meghatározott időpontban; a tranzakció az értékpapírokat átruházó intézmény szempontjából *értékpapír-kölcsönzésnek*, annak az intézménynek a szempontjából pedig, amelyre az értékpapírokat átruházzák, *értékpapír-kölcsönvételnek* tekintendő.

Az értékpapír-kölcsönvétel szakmaközi tranzakciónak minősül, ha a másik fél közösségi szinten prudenciális koordináció alá esik, vagy a 89/647/EGK irányelv értelmében vett „A” zónába tartozó hitelintézet, vagy elfogadott harmadik országbeli befektetési vállalkozás, vagy ha a megállapodást elfogadott elszámolóházzal vagy tőzsdével kötik;

19. *klíringtag* a tőzsdének vagy az elszámolóháznak az a tagja, amelynek közvetlen szerződéses kapcsolata van a központi partnerrel (aki garantálja a műveletek helyes elvégzését); a nem klíringtagok ügyleteiket valamely klíringtagon keresztül intézhetik;
20. *helyi vállalkozás* az olyan vállalkozás, amely csak saját számlájára köt ügyleteket a pénzügyi határidős vagy opciós tőzsdén, vagy más számlájára vagy ugyanazon tőzsde más tagjai számára árat képezve köt ügyleteket, a tőzsde valamely klíringtagja által garantáltan. Az ilyen vállalkozások által kötött szerződések teljesítésének biztosítására a felelősséget ugyan annak a tőzsdének valamely klíringtagja vállalja, és ezeket a szerződéseket figyelembe kell venni a klíringtag teljes tőkekövetelményének kiszámításánál, amennyiben a helyi vállalkozás pozíciói teljesen elkülönülnek a klíringtagétól;
21. *deltatényező* az opció árban az annak alapjául szolgáló befektetési eszköz árfolyamában bekövetkezett kismértékű változás hatására várható változás;
22. az I. melléklet 4. pontja alkalmazásában a *hosszú pozíció* olyan pozíció, amelyben az intézmény rögzítette azt a kamatlábat, amelyet a jövőben valamikor meg fog kapni, *rövid pozíció* pedig az olyan pozíció, amelyben azt a kamatlábat rögzítette, amelyet valamikor a jövőben meg fog fizetni;
23. *szavatolótőke* a 89/299/EGK irányelvben meghatározott szavatolótőke. Ez a meghatározás azonban az V. mellékletben foglalt körülmények esetén módosítható;
24. *indulótőke* a 89/299/EGK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 1. és 2. eleme;

25. *eredeti szavatolótőke* a 89/299/EGK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 1., 2. és 4. elemeinek összege, csökkentve a 9., 10. és 11. elemek összegével;
26. *tőke* a szavatolótőke;
27. a *módosított futamidőt* az I. melléklet 26. pontjában szereplő képlet alkalmazásával kell kiszámítani.

(3) Az egyéb befektetési vállalkozásoknak 730 000 ECU indulótőkével kell rendelkezniük.

(4) A 2. cikk (2) bekezdésének második és harmadik francia bekezdésében említett vállalkozások indulótőkéje 50 000 ECU, amennyiben azok a letelepedés szabadságában részesülnek, vagy a 93/22/EGK irányelv 14. vagy 15. cikke szerinti szolgáltatást nyújtanak.

INDULÓTŐKE

3. cikk

(1) 125 000 ECU indulótőkével kell rendelkezniük azoknak a befektetési vállalkozásoknak, amelyek az ügyfelek pénzével és/vagy értékpapírjaival rendelkeznek, és a következő szolgáltatások valamelyikét nyújtják:

- pénzügyi eszközökre vonatkozó befektetői megrendelések átvétele és továbbítása,
- befektetők pénzügyi eszközökre vonatkozó megrendeléseinek teljesítése,
- pénzügyi eszközökből álló egyedi befektetési portfóliók kezelése,

amennyiben saját számlájukra nem kötnék ügyleteket semmilyen pénzügyi eszközzel, és nem jegyeznek pénzügyieszköz-kibocsátást saját kötelezettségvállalással.

A kereskedési könyvben nem szereplő pénzügyieszköz-pozíciók birtoklása a szavatolótőke befektetése céljából nem minősül ügyletkötésnek az első, illetve második bekezdés értelmében.

Az illetékes hatóságok azonban engedélyezhetik azoknak a befektetési vállalkozásoknak, amelyek a befektetők pénzügyi eszközeire vonatkozó megrendeléseit teljesítik, hogy saját számlájukon ilyen eszközöket tartsanak, amennyiben:

- az ilyen pozíciók csak abból származnak, hogy a vállalkozás a befektető megrendeléseit nem tudta pontosan fedezni,
- az összes ilyen pozíció teljes piaci értéke a vállalkozás indulótőkéjének maximum 15 %-a,
- a vállalkozás megfelel a 4. és 5. cikkben szereplő követelményeknek, és
- ezek a pozíciók jellegüket tekintve esetlegesek, ideiglenesek, és szigorúan az adott tranzakció elvégzéséhez szükséges időszakra korlátozódnak.

(2) A tagállamok az (1) bekezdésben említett összeget 50 000 ECU-re csökkenthetik, ha a vállalkozás nem jogosult az ügyfelek pénzével vagy értékpapírjaival rendelkezni, saját számlára ügyleteket kötni vagy saját kötelezettségvállalással kibocsátásokat jegyezni.

(5) Az (1)–(4) bekezdés rendelkezéseitől eltérően, a tagállamok továbbra is engedélyezhetik az irányelv alkalmazása előtt már létező olyan befektetési vállalkozásokat és a (4) bekezdés hatálya alá tartozó vállalkozásokat, amelyek szavatolótőkéjének összege kevesebb, mint az indulótőke (1)–(4) bekezdésben meghatározott mértéke. Az ilyen vállalkozások szavatolótőkéjének összege nem csökkenhet az ezen irányelvről szóló értesítést követően kiszámított legmagasabb referenciaszint alá. E referenciaszint a kiszámítás időpontját megelőző hat hónapos időszak során számított szavatolótőke napi szintjének átlaga. A referenciaszintet mindig hathavonta, a megelőző időszakra vonatkozóan kell kiszámítani.

(6) Ha valamely, az (5) bekezdés hatálya alá tartozó vállalkozás ellenőrzését a korábbitól eltérő természetes vagy jogi személy veszi át, e vállalkozás szavatolótőkéjének el kell érnie legalább az (1)–(4) bekezdésben meghatározott szintet, kivéve a következő helyzeteket:

- i. az irányelv alkalmazásának megkezdése utáni első, öröklés útján történő átszállás esetében, az illetékes hatóságok jóváhagyásától függően, az átszállástól számított legfeljebb 10 évig;
- ii. a tagság összetételében történő változás esetén, amennyiben az irányelv alkalmazásának időpontjában legalább az egyik tag tagsági viszonyban marad, az irányelv alkalmazásának időpontjától számított legfeljebb 10 évig.

(7) Bizonyos körülmények között, az illetékes hatóságok hozzájárulásával azonban a befektetési vállalkozások és/vagy a (4) bekezdés hatálya alá tartozó vállalkozások egyesülése esetén az egyesüléssel létrejött vállalkozás szavatolótőkéjének nem kell elérnie az (1)–(4) bekezdésben meghatározott szintet. Az új vállalkozás szavatolótőkéjének értéke azonban akkor sem lehet kevesebb, mint az egyesült vállalkozásoknak az egyesülés időpontjában meglévő szavatolótőkéjének összege, ha az (1)–(4) bekezdésben meghatározott szinteket nem éri el.

(8) A befektetési vállalkozások és a (4) bekezdés hatálya alá tartozó vállalkozások szavatolótőkéje nem kerülhet az (1)–(5) és a (7) bekezdésben meghatározott szint alá. Ha azonban ez mégis megtörténne, az illetékes hatóságok – amennyiben a körülmények ezt indokolják – határidőt adhatnak e vállalkozások számára helyzetük kiigazítására vagy tevékenységük beszüntetésére.

A KOCKÁZATVISELÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

4. cikk

(1) Az illetékes hatóságok megkövetelik az intézményektől, hogy mindenkor akkora összegű szavatolótőkével rendelkezzenek, amely legalább a következő összegekkel egyenlő:

- i. az I., II. és VI. mellékletnek megfelelően, a kereskedési könyv szerinti üzleti tevékenységük alapján számított tőkekövetelmény;
- ii. a III. mellékletnek megfelelően, az összes üzleti tevékenységük alapján számított tőkekövetelmény;
- iii. a 89/647/EGK irányelvben előírt, az összes üzleti tevékenységekre vonatkozó tőkekövetelmény, kivéve a kereskedési könyv szerinti üzleti tevékenységüket és a lekötött eszközeiket, amennyiben azokat az V. melléklet 2. pontjának d) alpontja alapján levonták a szavatolótőkéből;
- iv. a (2) bekezdésben előírt tőkekövetelmény.

Függetlenül az i–iv. alpontban említett tőkekövetelmények összegétől, a befektetési vállalkozások szavatolótőkéjére vonatkozó követelmény soha nem lehet kevesebb a IV. mellékletben előírt összegnél.

(2) Az illetékes hatóságok megkövetelik az intézményektől, hogy viseljék az olyan üzleti tevékenység kapcsán keletkező kockázatokat, amelyek ezen irányelv, valamint a 89/647/EGK irányelv hatályán kívül esnek, és az említett irányelvek értelmében a megfelelő szavatolótőke révén fedezett kockázatokhoz hasonlóan minősülnek.

(3) Ha az intézmény rendelkezésére álló szavatolótőke összege az (1) bekezdésben előírt szavatolótőke-követelmény összege alá kerül, az illetékes hatóságok gondoskodnak arról, hogy az adott intézmény megtegye a megfelelő intézkedéseket helyzetének mielőbbi rendezésére.

(4) Az illetékes hatóságok megkövetelik az intézményektől, hogy hozzanak létre olyan rendszereket a kamatláb-kockázat figyelemmel kísérésére és ellenőrzésére összes üzleti tevékenységükre vonatkozóan, amelyek az illetékes hatóságok számára áttekinthetőek.

(5) Az intézményeknek biztosítaniuk kell illetékes hatóságait arról, hogy olyan rendszereket alkalmaznak, amelyek pénzügyi pozícióikat bármikor, elfogadható pontossággal képesek kiszámítani.

(6) Az (1) bekezdés rendelkezéseitől eltérően, az illetékes hatóságok engedélyezhetik az intézményeknek, hogy a kereskedési könyv szerinti üzleti tevékenységükre vonatkozó tőkekövetelményt ezen irányelv I. és II. melléklete helyett a 89/647/EGK irányelvnek megfelelően számítsák ki, amennyiben:

- i. ezen intézmények kereskedési könyv szerinti üzleti tevékenysége általában nem haladja meg összes üzleti tevékenységük 5 %-át;
- ii. a kereskedési könyv szerinti pozícióik általában nem haladják meg a 15 millió ECU-t; és

iii. ezen intézmények kereskedési könyv szerinti üzleti tevékenysége soha nem haladja meg összes üzleti tevékenységük 6 %-át, valamint kereskedési könyv szerinti összes pozíciójuk soha nem haladja meg a 20 millió ECU-t.

(7) Annak kiszámításához, hogy a (6) bekezdés i. és iii. pontjában szereplő kereskedési könyv szerinti üzleti tevékenység hogyan aránylik a teljes üzleti tevékenységhez, az illetékes hatóságok figyelembe vehetik a mérleg szerinti és a mérlegen kívüli összevont üzleti tevékenység nagyságát, az adott intézmények eredménykimutatását vagy szavatolótőkéjét, illetve e mutatószámok kombinációját. A mérleg szerinti és a mérlegen kívüli összevont üzleti tevékenység nagyságának felbecsülésekor a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat piaci árukon vagy névértékükön, a részvényeket piaci árukon, a származtatott eszközöket pedig az azok alapjául szolgáló értékpapírok névértéke vagy piaci értéke szerint kell értékelni. A hosszú és rövid pozíciókat előjelüktől függetlenül összegezni kell.

(8) Ha az intézmény hosszabb időn keresztül túllépné a (6) bekezdés i. és ii. pontjában előírt határértékek egyikét vagy mindkettőt vagy a (6) bekezdés iii. pontjában előírt határértékek egyikét vagy mindegyikét, az intézmény köteles a kereskedési könyv szerinti üzleti tevékenysége tekintetében a 89/647/EGK irányelvben előírtak helyett a 4. cikk (1) bekezdésének i. pontjában előírt követelményeknek eleget tenni és erről értesíteni az illetékes hatóságot.

A NAGYKOCKÁZATOK FELÜGYELETE ÉS ELLENŐRZÉSE

5. cikk

(1) Az intézmények nagykockázataikat a 92/121/EGK irányelvnek megfelelően felügyelik és ellenőrzik.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően, azon intézmények, amelyek a kereskedési könyv szerinti üzleti tevékenységükre vonatkozó tőkekövetelményüket az I. és II. mellékletnek megfelelően számítják, nagykockázataikat a 92/121/EGK irányelvnek megfelelően, ennek VI. mellékletében megállapított módosításokra is figyelemmel felügyelik és ellenőrzik.

A POZÍCIÓK JELENTÉSI CÉLBŐL TÖRTÉNŐ ÉRTÉKELÉSE

6. cikk

(1) Az intézmények naponta piaci áron értékelik kereskedési könyvi pozícióikat, feltéve, hogy nem tartoznak a 4. cikk (6) bekezdése alá.

(2) Naprakész piaci árak hiányában, mint például az elsődleges piacokon új kibocsátáskor történő üzletkötés esetén, az illetékes hatóságok eltekinthetnek az (1) bekezdésben előírt követelménytől, és előírhatják az intézményeknek, hogy alkalmazzanak alternatív értékelési módszereket, feltéve, hogy azok elég megbízhatóak, és azokat az illetékes hatóságok jóváhagyták.

KONSZOLIDÁLT ALAPÚ FELÜGYELET

7. cikk

Általános elvek

(1) A 4. és 5. cikkben előírt tőkekövetelményeket az olyan intézmények esetében, amelyek az ilyen vállalkozásoknak nem az anyavállalatai, illetve leányvállalatai, egyéni alapon kell alkalmazni.

(2) A 4. és 5. cikkben előírt követelményeket:

- minden olyan intézmény esetében, amelynek leányvállalata a 92/30/EGK irányelv értelmében vett hitelintézet, befektetési vállalkozás vagy egyéb pénzügyi intézmény, vagy amelynek ilyen szervezetben részesedése van, és
- minden olyan intézmény esetében, amelynek anyavállalata pénzügyi holdingtársaság,

konzolidált alapon kell alkalmazni, a fent említett irányelvben és e cikk (7)–(14) bekezdésében megállapított módszereknek megfelelően.

(3) Amikor valamely, a (2) bekezdés hatálya alá tartozó csoport tagjai között nincs hitelintézet, a 92/30/EGK irányelvet kell alkalmazni, a következő módosításokra is figyelemmel:

- *pénzügyi holdingtársaság* az olyan pénzügyi intézmény, amelynek leányvállalatai kizárólag vagy főként befektetési vállalkozások vagy egyéb pénzügyi intézmények, amelyek közül legalább egy befektetési vállalkozás,
- *vegyes tevékenységű holdingtársaság* az olyan – pénzügyi holdingtársaságtól vagy befektetési vállalkozástól eltérő – anyavállalat, amelynek leányvállalatai között legalább egy befektetési vállalkozás van,
- *illetékes hatóságok* azok a nemzeti hatóságok, amelyeket törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések hatalmaznak fel a befektetési vállalkozások felügyeletére,
- ahol jogszabály *hitelintézeteket* említ, ott *befektetési vállalkozásokat* kell érteni,
- a 92/30/EGK irányelv 3. cikke (5) bekezdésének második pontját nem kell alkalmazni,
- a 92/30/EGK irányelv 4. cikkének (1) és (2) bekezdésében és 7. cikkének (5) bekezdésében a 77/780/EGK irányelvre történő hivatkozás alatt a 93/22/EGK irányelvre történő hivatkozást kell érteni,
- a 92/30/EGK irányelv 3. cikkének (9) bekezdése és a 8. cikkének (3) bekezdése szempontjából a banki tanácsadó bizottságra történő hivatkozás alatt a Tanácsra és a Bizottságra történő hivatkozást kell érteni,
- a 92/30/EGK irányelv 7. cikke (4) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:
„Ha valamely befektetési vállalkozás, pénzügyi holdingtársaság vagy vegyes tevékenységű holdingtársaság olyan leányvállalatot vagy leányvállalatokat ellenőriz, amelyek

biztosítótársaságok, az illetékes hatóságoknak és a biztosítási vállalkozások közérdekű felügyeletének feladatával megbízott hatóságoknak szorosan együtt kell működniük.”

(4) A (3) bekezdés hatálya alá tartozó csoportok felügyeletét konzolidált alapon ellátni köteles vagy megbízott, illetékes hatóságok az ilyen csoportok konzolidált alapú felügyeletének további összehangolásáig – amennyiben a körülmények indokolják – eltekinthetnek e kötelezettségtől, amennyiben az ilyen csoportban minden befektetési vállalkozás:

- i. az V. melléklet (9) bekezdésében szereplő szavatoló-tőke meghatározást alkalmazza;
- ii. egyéni alapon megfelel a 4. és 5. cikk által megállapított követelményeknek;
- iii. megfelelő rendszert hoz létre a tőke és a csoporton belüli egyéb pénzügyi intézmények finanszírozási forrásainak felügyeletére és ellenőrzésére.

(5) Az illetékes hatóságok kötelezik a (4) bekezdés értelmében felmentést kapott csoportokba tartozó befektetési vállalkozásokat, hogy értesítsék őket azokról a kockázatokról, amelyek pénzügyi helyzetüket veszélyeztethetik, beleértve a tőkéjük és finanszírozásuk forrásaival és összetételével kapcsolatos kockázatokat is. Ha az illetékes hatóságok ennek alapján megállapítják, hogy e befektetési vállalkozások pénzügyi helyzete nem biztosított kellőképpen, kötelezik őket, hogy tegyenek intézkedéseket, ideértve – szükség esetén – az e vállalkozásoktól a csoport más tagjaihoz történő tőke-transzferek korlátozását is.

(6) Ha az illetékes hatóságok eltekintenek a (4) bekezdésben előírt konzolidált alapú felügyelet kötelezettségétől, más, megfelelő intézkedéseket hoznak az egész csoport – beleértve a tagállamok területén kívül elhelyezkedő vállalkozásokat is – kockázatainak, nevezetesen nagy kockázat-vállalásainak felügyeletére.

(7) A tagállamok eltekinthetnek a 4. és 5. cikkben előírt követelmények egyéni vagy szubkonzolidált alapú alkalmazásától azon intézmény esetében, amely anyavállalatként konzolidált alapú felügyelet alá tartozik, valamint ezen intézmény olyan leányvállalata esetében, amely a tagállamok engedélyezése és felügyelete alá tartozik, és amely részt vesz annak az intézménynek a konzolidált alapú felügyeletében, amelyik az ő anyavállalata.

Ugyanilyen felmentésben részesülhet az az anyavállalat, amelyik pénzügyi holdingtársaság, és székhelye ugyanabban a tagállamban található, mint ahol az intézmény, amennyiben ugyanazon felügyelet – illetve különösen a 4. és 5. cikkeken foglalt előírások – hatálya alá tartozik, amely a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra terjed ki.

A felmentési jog gyakorlásakor mindkét esetben meg kell tenni a szavatoló-tőke csoporton belüli megfelelő allokációját biztosító intézkedéseket.

(8) Az olyan intézmény esetében, amelynek anyavállalata másik tagállamban kapta meg az engedélyt, és ott található, az illetékes

engedélyező hatóságok egyéni vagy – szükség esetén – szubkonzolidált alapon alkalmazzák a 4. és 5. cikkben megállapított szabályokat.

(9) A (8) bekezdés rendelkezéseitől eltérően, az intézménynek minősülő anyavállalat leányvállalatának működését engedélyező, illetékes hatóságok kétoldalú megállapodás útján átruházhatják a leányvállalat tőke megfelelése és nagykockázat-vállalásai felügyeletének hatáskörét az anyavállalat működését engedélyező és felügyelő illetékes hatóságokra. Az ilyen megállapodásokról és azok tartalmáról a Bizottságot tájékoztatni kell. A Bizottság – kivéve a (3) bekezdés hatálya alá tartozó csoportok esetét – e tájékoztatást továbbítja a többi tagállam illetékes hatóságaihoz, a banki tanácsadó bizottsághoz és a Tanácshoz.

A konszolidált követelmények kiszámítása

(10) Ha a (7) és (9) bekezdésben foglalt felmentésre nem kerül sor, az illetékes hatóságok az I. mellékletben meghatározott tőkekövetelmények, valamint a VI. mellékletben meghatározott ügyfélkockázatok konszolidált alapú kiszámítása céljából engedélyezhetik, hogy az egyik intézmény kereskedési könyvében szereplő nettó pozíciók a másik intézmény kereskedési könyvében szereplő pozícióknál beszámításra kerüljenek az I., illetőleg a VI. mellékletben meghatározott szabályoknak megfelelően.

Engedélyezhetik továbbá, hogy az egyik intézmény III. melléklet hatálya alá tartozó devizapozíciói beszámításra kerüljenek a másik intézmény III. melléklet hatálya alá tartozó devizapozícióinál, a III. mellékletben meghatározott szabályoknak megfelelően.

(11) Az illetékes hatóságok engedélyezhetik a harmadik országokban található vállalkozások kereskedési könyvének és devizapozícióinak beszámítását is, ha egyidejűleg teljesülnek a következő feltételek:

- i. e vállalkozások valamely harmadik országban kaptak engedélyt, és vagy megfelelnek a 77/780/EGK irányelv 1. cikkének első francia bekezdésében foglalt hitelintézet fogalma meghatározásának, vagy elfogadott harmadik országbeli befektetési vállalkozások;
- ii. az ilyen vállalkozások egyéni alapon megfelelnek az ebben az irányelvben megállapítottakkal egyenértékű tőke megfelelési szabályoknak;
- iii. az adott országokban nincs hatályban olyan szabályozás, amely jelentősen érintené a csoporton belüli tőke transzfert.

(12) Az illetékes hatóságok engedélyezhetik a (10) bekezdésben foglalt, olyan csoporton belüli intézmények közötti beszámítást, amelyek az adott tagállamban kaptak engedélyt, amennyiben:

- i. a csoporton belül a tőke megoszlása megfelelő;

- ii. azok a szabályozó, jogszabályi vagy szerződéses keretek, amelyek között az intézmények működnek, garantálják a csoporton belüli kölcsönös pénzügyi támogatást.

(13) Ezen túlmenően az illetékes hatóságok engedélyezhetik a (10) bekezdésben foglalt beszámítást a csoporton belüli, a (12) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelő intézmények és az ugyanazon csoportba tartozó, valamely másik tagállamban engedélyezett intézmény között, amennyiben ez az intézmény a 4. és 5. cikkben foglalt tőkekövetelményeket egyéni alapon köteles teljesíteni.

A konszolidált szavatoló tőke meghatározása

(14) A szavatoló tőke konszolidált alapú kiszámításakor a 89/299/EGK irányelv 5. cikkét kell alkalmazni.

(15) A konszolidált alapú felügyeletet gyakorló illetékes hatóságok elismerhetik a saját tőkének az V. melléklet szerinti intézményekre alkalmazandó különleges szavatoló tőke-fogalom meghatározásának érvényességét a konszolidált szavatoló tőkéjük kiszámításánál.

JELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGEK

8. cikk

(1) A tagállamok kötelezik a befektetési vállalkozásokat és hitelintézeteket, hogy saját tagállamuk illetékes hatóságait tájékoztassák minden szükséges információról annak érdekében, hogy értékelni lehessen az ezen irányelvnek megfelelően elfogadott szabályoknak való megfelelésüket. A tagállamoknak kell gondoskodniuk arról is, hogy az intézmények belső ellenőrzési rendszere, illetve adminisztratív és számviteli eljárásai bármikor lehetővé tegyék az e szabályoknak való megfelelés ellenőrzését.

(2) A 3. cikk (3) bekezdésének hatálya alá tartozó befektetési vállalkozások legalább havonta, a 3. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozó vállalkozások legalább háromhavonta, a 3. cikk (2) bekezdésének hatálya alá tartozó vállalkozások pedig legalább hathavonta kötelesek jelentést tenni az illetékes hatóságoknak az utóbbiak által meghatározott módon.

(3) A (2) bekezdés rendelkezéseitől eltekintően, a 3. cikk (1) és (3) bekezdésének hatálya alá tartozó befektetési vállalkozásoknak, konszolidált vagy szubkonzolidált alapon, csak hathavonta kell információt szolgáltatniuk.

(4) A hitelintézetek a 89/647/EGK irányelvben meghatározott gyakorisággal kötelesek jelentést tenni, az illetékes hatóságok által meghatározott módon.

(5) Az illetékes hatóságok kötelezővé teszik az intézmények számára, hogy azonnal jelentésük, ha a visszavásárlási és a fordított visszavásárlási megállapodásoknál vagy az értékpapír-kölcsönzési

és -kölcönvételi ügyletek során a másik fél nem tesz eleget kötelezettségeinek. A Bizottság legkésőbb a 12. cikkben említett időponttól számított három év elteltével jelentést tesz a Tanácsnak az ilyen esetekről és arról, hogy ezeknek milyen hatásuk volt az ezen irányelvben említett megállapodások és ügyletek kezelésére. E jelentésnek azt is tartalmaznia kell, hogy az intézmények milyen módon tesznek eleget a 2. cikk (6) bekezdés b) pontja i–v. alpontjának feltételei közül a rájuk vonatkozóknak, különösen az v. alpontban említetteknek. Továbbá fel kell tüntetnie az intézmények hagyományosnak mondható kölcsönügyleteinek, illetve a fordított visszavásárlási megállapodásokon és értékpapír-kölcsönügyletek formájában megvalósuló kölcsönügyletei relatív volumenének adataiban bekövetkezett változásokat. Ha e jelentés és egyéb információk alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy további biztosítékokra van szükség a visszaélések megakadályozására, megteszi a megfelelő javaslatokat.

ILLETÉKES HATÓSÁGOK

9. cikk

(1) A tagállamok kijelölik azokat a hatóságokat, amelyek elvégzik az irányelvben meghatározott feladatokat. A tagállamok erről tájékoztatják a Bizottságot, feltüntetve a feladatok megosztását.

(2) Az (1) bekezdésben említett hatóságoknak a nemzeti jogszabályok vagy hatóságok által az adott tagállamban működő felügyeleti rendszer részeként hivatalosan elismert hatóságoknak vagy szervezeteknek kell lenniük.

(3) Az érintett hatóságok részére biztosítani kell a feladataik ellátásához szükséges minden jogot, különösen a kereskedési könyvek összetételének megvizsgálási jogát.

(4) Az egyes tagállamok illetékes hatóságai szorosan együttműködnek az ezen irányelvben foglalt feladatok ellátása során, különösen az olyan befektetési szolgáltatások esetén, amelyeket szolgáltatásként vagy valamely tagállamban vagy tagállamokban fióktelepek létrehozásával nyújtanak. A hatóságok kérelemre tájékoztatják egymást minden olyan információról, amely megkönnyítheti a befektetési vállalkozások és hitelintézetek tőkefelelésének felügyeletét, különösen az ezen irányelvben megállapított szabályoknak való megfelelés ellenőrzését. Az illetékes hatóságok közötti, az ezen irányelvben foglalt bármely információcserére a befektetési vállalkozásokat illetően a 93/22/EGK irányelv 25. cikke szerinti szakmai titoktartási kötelezettség, a hitelintézeteket illetően pedig a 89/646/EGK irányelv által módosított 77/780/EGK irányelv 12. cikkében foglalt kötelezettség hatálya alá tartozik.

10. cikk

Ezen irányelvnek az alább felsorolt területeken a technikai fejlődéshez történő igazítása érdekében meghatározott

rendelkezésekről szóló további irányelv elfogadásáig a Tanács a Bizottság javaslatára minősített többséggel, a 87/373/EGK határozattal összhangban elfogadja a következő, szükségessé váló kiigazításokat:

- a 2. cikk fogalommeghatározásainak tisztázása az irányelv Közösségen belüli egységes alkalmazásának biztosítása érdekében,
- a 2. cikk fogalommeghatározásainak tisztázása a pénzügyi piacok fejlődésének figyelembevétele érdekében,
- a 3. cikkben előírt indulótőke összegeinek és a 4. cikk (6) bekezdésében említett összegnek a módosítása a gazdasági és pénzügyi téren történő fejlődésének figyelembevétele érdekében,
- a terminológiának és a meghatározások szövegezésének kiigazítása az intézményekről és a kapcsolódó kérdésekről szóló későbbi jogszabályokkal összhangban.

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

11. cikk

(1) A tagállamok engedélyezhetnek olyan, a 93/22/EGK irányelv 30. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozó befektetési vállalkozásokat is, amelyek szavatolótőkéje az irányelv alkalmazásának időpontjában alacsonyabb a 3. cikk (1)–(3) bekezdésében meghatározott szinteknél. A későbbiekben azonban e befektetési vállalkozások szavatolótőkéjének meg kell felelnie az irányelv 3. cikk (5)–(8) bekezdésében megállapított feltételeknek.

(2) Az I. melléklet 14. pontjától eltérően, a tagállamok egyedi kockázati követelményt állapíthatnak meg minden olyan rögzített kamatozású értékpapírra, amelyhez a 89/647/EGK irányelv 11. cikkének (2) bekezdése szerint 10 % súlyozást rendeltek, és amely megegyezik az azonos hátralévő futamidejű minősítő tétel egyedi kockázati követelményének felével.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

12. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a 93/22/EGK irányelv 31. cikk (2) bekezdésében meghatározott időpontra ennek az irányelvnek megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, hivatkoznak erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást csatolnak. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a legfontosabb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv hatálya alá tartozó területen fogadtak el.

13. cikk

A Bizottság a lehető legkorábban a Tanács elé terjeszti a tőkekövetelményekre vonatkozó javaslatait az árukereskedelem, a származtatott áruügyletek, valamint a kollektív befektetési formák részesei tekintetében.

A Tanács legkésőbb hat hónappal ezen irányelv alkalmazása előtt dönt a Bizottság javaslatairól.

FELÜLVIZSGÁLATI ZÁRADÉK*14. cikk*

A 12. cikkben említett időponttól számított három éven belül a Tanács, a Bizottság javaslata alapján eljárva, megvizsgálja és – szükség esetén – felülvizsgálja ezen irányelvet az alkalmazása

során felmerült tapasztalatok alapján, figyelembe véve a piaci innovációt és különösen a szabályozásra jogosult hatóságok nemzetközi fórumain tapasztalható fejleményeket.

15. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1993. március 15-én.

a Tanács részéről

az elnök

M. JELVED

I. MELLÉKLET

POZÍCIÓKOCKÁZAT

BEVEZETÉS

Nettósítás

1. Az intézmény hosszú (rövid) pozícióinak a rövid (hosszú) pozícióihoz képest ugyanabból a részvényből, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírból, átváltható értékpapírból, azonos tőzsdei határidős ügyletből, opcióból, opciós utalványból és fedezett opciós utalványból fennálló többlete a különböző eszközönkénti nettó pozíció. A nettó pozíció kiszámításakor az illetékes hatóságok lehetővé teszik, hogy a származtatott eszköz-pozíciókat – a 4-7. pontban megállapítottak értelmében – úgy legyenek tekinthetők, mint az alapul szolgáló (vagy dematerializált) értékpapírban vagy értékpapírokban lévő pozíciók. A 14. pont szerinti egyedi kockázat kiszámításánál figyelmen kívül kell hagyni az intézmények birtokában lévő saját, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat.
2. Nem engedhető meg a nettósítás az átváltható értékpapír és az annak alapjául szolgáló eszköz kiegyenlítő pozíciója között, hacsak az illetékes hatóságok nem fogadnak el olyan módszert, amelynek értelmében egy adott átváltható értékpapír átváltásának valószínűsége figyelembe vehető, vagy nem írnak elő olyan tőkekövetelményt, amely fedezi az átváltással járó esetleges veszteségeket.
3. A nettó pozíciókat összesítésük előtt – előjelüktől függetlenül – naponta át kell váltani az aktuális spot árfolyamon az intézmény elszámolási pénzemére.

Az egyes eszközök

4. A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vételére vagy eladására szóló határidős tőzsdei kamatlábügyleteket, határidős kamatláb-megállapodásokat (FRA) és határidős kötelezettségvállalásokat úgy kell tekinteni, mint a hosszú és rövid pozíciók kombinációját. Így a hosszú határidős kamatlábügyletet úgy kell tekinteni, mint egy határidős szerződés leszállítási határidejének napján lejáró értékpapír-kölcsönügylet és egy olyan eszközbeli részesedés kombinációját, amelynek lejáráti napja megegyezik az adott határidős szerződés alapjául szolgáló pénzügyi eszköz vagy dematerializált pozíció lejáráti napjával. Hasonlóképpen, az értékesített FRA-t úgy kell tekinteni, mint olyan hosszú pozíciót, amelynek lejáráta megegyezik a teljesítés határidejének és a szerződés időtartamának összegével, illetve mint olyan rövid pozíciót, amelynek lejáráta megegyezik a teljesítés határidejével. Mind a kölcsönügyletnek, mind az eszközbeli részesedésnek szerepelni kell a 14. pont 1. táblázatának központi kormányzati oszlopában, annak érdekében, hogy a határidős tőzsdei kamatlábügyletek és az FRA-k egyedi kockázatához szükséges tőkekövetelmény kiszámítható legyen. A hitelviszonyt megtestesítő értékpapír vételére szóló határidős kötelezettségvállalást úgy kell tekinteni, mint a leszállítási határidőkor lejáró kölcsönügylet és magához a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírhoz fűződő hosszú (azonnali) pozíció kombinációját. A kölcsönügyletet az 1. táblázat központi kormányzati oszlopában az egyedi kockázat szempontjából fel kell tüntetni, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt pedig ugyanezen táblázat megfelelő oszlopában. Az illetékes hatóságok engedélyezhetik, hogy a tőzsdén forgalmazott határidős ügylet tőkekövetelménye megegyezzen a tőzsde által előírt fedezettel, amennyiben a hatóságok teljes mértékben meg vannak győződve arról, hogy ez lehetővé teszi a határidős ügylet kapcsolódó kockázat pontos felmérését, és a fedezet kiszámításának módszere megegyezik az e melléklet további részében meghatározott számítási módszerrel.
5. A kamatlábakhoz, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz, részvényekhez, részvényindexekhez, pénzügyi határidős ügyletekhez, swap-ügyletekhez és devizához kapcsolódó opciókat e melléklet alkalmazásában úgy kell tekinteni, mintha azok értéküket tekintve az opció alapjául szolgáló pénzügyi eszközök összegével azonos pozíciók lennének, megszorozva a hozzájuk tartozó delta-tényezővel. Ez utóbbi pozíciókat nettósítani lehet a megegyező, alapul szolgáló értékpapírok vagy származtatott eszközök kiegyenlítő pozíciójával szemben. Az alkalmazott delta-tényező vagy az adott tőzsde delta-tényezője, vagy az illetékes hatóságok által számított delta-tényező, vagy – ha az nem áll rendelkezésre, illetve az OTC opciók esetében – az intézmény által számított delta-tényező, az illetékes hatóságok arról való meggyőződésétől függően, hogy az intézmény által alkalmazott modell elfogadható-e.

Az illetékes hatóságok azt is előírhatják, hogy az intézmények delta-tényezőjüket az illetékes hatóságok által meghatározott módszer alkalmazásával számítsák ki.

Az illetékes hatóságoknak rendelkezniük kell arról, hogy az opciókhoz kapcsolódó, az említett kockázaton kívüli, egyéb kockázatokra is legyen fedezet. Az illetékes hatóságok megengedhetik, hogy a kibocsátott, tőzsdén forgalmazott opcióval szembeni követelmény megegyezzen a tőzsde által megkövetelt fedezettel, ha teljes

mértékben meg vannak győződve arról, hogy az lehetővé teszi az opcióhoz kapcsolódó kockázat pontos felmérését, és a fedezet kiszámításához alkalmazott módszer megegyezik az e melléklet további részeiben az ilyen opciókra meghatározott számítási módszerrel. Ezenkívül a hatóságok megengedhetik, hogy a megvásárolt, tőzsdén forgalmazott vagy OTC opció tőkekövetelménye ugyanaz legyen, mint az annak alapjául szolgáló értékpapír esetében, azzal a megszorítással, hogy az így adódó tőkekövetelmény nem haladja meg az opció piaci értékét. A kibocsátott OTC opcióval szembeni tőkekövetelményt az annak alapjául szolgáló értékpapírhoz kapcsolódóan kell meghatározni.

6. Az opciós utalványokat és a fedezett opciós utalványokat ugyanúgy kell tekinteni, mint az 5. pont szerinti opciókat.
7. A swap-ügyleteket a kamatláb-kockázat szempontjából ugyanúgy kell kezelni, mint a mérlegben szereplő eszközöket. Így a kamatláb-swap-ügyletet, amely alapján az intézmény változó kamatot kap, és rögzített kamatot fizet, ugyanúgy kell tekinteni, mint az olyan változó kamatozású értékpapírban fennálló hosszú pozíciót, amelynek lejáratát megegyezik a következő kamatrögzítésig terjedő időtartammal, illetve mint az olyan rögzített kamatozású értékpapírban fennálló rövid pozíciót, amelynek lejáratát megegyezik magának a swapnak a lejáratával.
8. Azok az intézmények azonban, amelyek pozícióikat piaci áron értékelik, és a 4–7. pontban foglalt származtatott ügyletek kamatláb-kockázatát diszkontált pénzáramlás alapján kezelik, a fent említett pozíciók kiszámításához érzékenységi modelleket alkalmazhatnak, illetve azokat az olyan rögzített kamatozású értékpapírok esetében is alkalmazhatják, amelyeket nem egyszeri, végső tőketörlesztéssel, hanem a hátralévő futamidőn keresztül törlesztenek. Mind a modellt, mind annak az intézmény általi alkalmazását az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia. Ezeknek a modelleknek olyan pozíciókat kell eredményezniük, amelyeknek ugyanakkora a kamatlábváltozásokkal szembeni érzékenyséjük, mint az alapul szolgáló pénzáramlásé. Az érzékenységet a mintául szolgáló kamatlábnak a hozamgörbén való független mozgásai révén kell felmérni úgy, hogy a 18. pontban foglalt 2. táblázat lejáratú sávjainak mindegyikében legalább egy érzékenységi pont legyen. A pozíciókat a 15–30. pontban megállapított rendelkezéseknek megfelelően kell figyelembe venni a tőkekövetelmények számításakor.
9. Azok az intézmények, amelyek nem a 8. pont szerinti modelleket alkalmazzák, ehelyett – az illetékes hatóságok jóváhagyásával – teljes mértékben kiegyenlítőként kezelhetik azokat a 4–7. pont szerinti származtatott ügylet-pozíciókat, amelyek megfelelnek legalább a következő feltételeknek:
 - i. a pozíciók azonos értékűek, és ugyanabban a valutában vannak meghatározva;
 - ii. a referencia-kamatláb (a változó kamatozású pozícióknál) vagy a kamatszervény (a rögzített kamatozású pozícióknál) szorosan illeszkedik;
 - iii. a kamatrögzítés következő időpontja vagy – rögzített kamatszervény-pozíciók esetében – a hátralévő futamidő az alábbi időtartamokkal összhangban:
 - ha kevesebb mint egy hónap van hátra: aznapi,
 - ha egy hónap és egy év közötti időtartam van hátra: hét napon belüli,
 - ha több mint egy év van hátra: 30 napon belüli.
10. Visszavásárlási megállapodásoknál az értékpapírok vagy az értékpapírokhoz fűződő jogcímhez kötődő garantált jogok átruházójának, illetve értékpapír-kölcsönzésnél az értékpapírok kölcsönbeadójának ezeket az értékpapírokat figyelembe kell vennie az e melléklet szerinti tőkekövetelmény számításakor, amennyiben ezek az értékpapírok megfelelnek a 2. cikk 6. pontjának a) alpontjában megállapított feltételeknek.
11. A kollektív befektetési vállalkozásokbeli részesedések pozíciói nem az ezen mellékletben foglalt pozíciókockázati követelmények, hanem a 89/647/EGK irányelvben foglalt tőkekövetelmények hatálya alá tartoznak.

Egyedi és általános kockázatok

12. A tőzsdén forgalmazott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír vagy részvény (vagy a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír vagy részvény származtatott eszközének) pozíciókockázatát – a rá vonatkozó tőkekövetelmény kiszámításánál – két összetevőre kell bontani. Az első elem az egyedi kockázati összetevő – azaz az adott eszköz árváltozásának kockázata, ami a kibocsátójával, illetve, származtatott eszköz esetében, az alapul szolgáló eszköz kibocsátójával kapcsolatos tényezőkből adódik. A második elem az általános kockázatot fedezi – azaz az eszköz árváltozásának kockázatát, ami (tőzsdén forgalmazott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapír-származtatott eszköz esetén) a kamatszintek változásából vagy (részvény vagy részvény származtatott eszköz esetén) a széles részvénypiaci mozgásokból adódik, ami nincs kapcsolatban az egyes értékpapírok sajátos tulajdonságaival.

TŐZSDÉN FORGALMAZOTT, HITELVISZONYT MEGTESTESÍTŐ ÉRTÉKPAPÍROK

13. Az intézmény nettó pozícióit aszerint sorolja be, hogy azok milyen pénznemben vannak meghatározva, és minden egyes pénznemnél külön számolja ki az általános és az egyedi kockázat tőkekövetelményét.

Egyedi kockázat

14. Az intézmény az 1. pont szerint kiszámított nettó pozícióit a hátralévő futamidők alapján az 1. táblázat megfelelő kategóriába sorolja, majd azokat a feltüntetett súlyozásokkal beszorozza. A súlyozott pozícióit (tekintet nélkül arra, hogy azok hosszúak vagy rövidek) összegeznie kell az egyedi kockázatra vonatkozó tőkekövetelmény kiszámításához.

1. táblázat

Központi kormányzati tételek	Minősítő tételek			Egyéb tételek
	6 hónapig terjedő	6 hónaptól 24 hónapig terjedő	24 hónap felett	
0,00 %	0,25 %	1,00 %	1,60 %	8,00 %

Általános kockázata) *Lejárat alapú*

15. Az általános kockázati tőkekövetelmény kiszámításának eljárása két alapvető lépésből áll. Először minden pozíciót lejárat alapján kell súlyozni (a 16. pontban meghatározottak szerint), a rájuk vonatkozó tőkekövetelmény összegének kiszámítása érdekében. Második lépésben lehetővé kell tenni ennek a tőkekövetelménynek a csökkentését az azonos lejáratú sávban belüli, ellentétes előjelű súlyozott pozíciónál. Ezenkívül akkor is lehetséges a tőkekövetelmény csökkentése, ha az ellentétesen súlyozott pozíciók más lejáratú sávokba esnek; ekkor a csökkentés mértéke függ mind attól, hogy a két pozíció ugyanabba a zónába esik-e, mind pedig attól, hogy pontosan melyik zónába esik. Összesen három sáv (lejáratúcsoport) van.
16. Az intézmények a 18. pont 2., táblázatában szereplő 2., illetve 3. oszlopban található megfelelő lejáratú sávokba sorolják a nettó pozícióikat. A besorolást rögzített kamatozású értékpapírok esetében a hátralévő futamidő alapján, míg változó kamatozású értékpapírok esetén a kamatláb következő rögzítéséig tartó időszak alapján sorolják be. Az intézmények különbséget tesznek a 3 % vagy magasabb osztalékszorzóval és a 3 %-nál kisebb osztalékszorzóval rendelkező hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között is, és ennek alapján besorolják azokat a 2. táblázat 2. vagy 3. oszlopába. Ezután mindegyiket meg kell szorozni az adott lejáratú sávra vonatkozó, a 2. táblázat 4. oszlopában található súlyozással.
17. Ezt követően kell kiszámítani a súlyozott hosszú pozíciók és a súlyozott rövid pozíciók összegét mindegyik lejáratú sávban. Az adott lejáratú sávban az előbbi ki kell egyenlíteni az utóbbival, és ez lesz az adott sáv kiegyenlített súlyozott pozíciója, míg a fennmaradó hosszú vagy rövid pozíció ugyanannak a sávnak a kiegyenlített súlyozott pozíciója. Ezek után kell kiszámítani mindegyik sáv kiegyenlített súlyozott pozíciójának az összegét.
18. Az intézmények a 2. táblázat mindegyik sávjában kiszámítják az oda tartozó zónákban szereplő kiegyenlített súlyozott hosszú pozíciók összegét annak érdekében, hogy ebből megkapják az egyes zónák kiegyenlített súlyozott hosszú pozícióit. Hasonlóképpen, összeadják az egyes sávokban szereplő kiegyenlített súlyozott rövid pozíciókat az adott sávban, hogy ebből kiszámítsák a kiegyenlített súlyozott rövid pozíciót arra a zónára vonatkozóan. Az adott sávban a kiegyenlített súlyozott hosszú pozíciónak az a része, amelyet az ugyanarra a zónára vonatkozó kiegyenlített súlyozott rövid pozícióval állítanak szembe, az adott sáv kiegyenlített súlyozott pozíciója. A kiegyenlített súlyozott hosszú vagy kiegyenlített súlyozott rövid pozíciónak az a része, amelyet nem lehet ilyen módon egymással szembeállítani, az adott sáv kiegyenlített súlyozott pozíciója.

2. táblázat

Zóna	Lejáratú sáv		Súlyozás (%-ban)	Becsült kamat- lábváltozás (%-ban)
	Legalább 3 %-os szelvény	3 %-nál alacsonyabb szelvény		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Első	0 ≤ 1 hónap	0 ≤ 1 hónap	0,00	–
	> 1 ≤ 3 hónap	> 1 ≤ 3 hónap	0,20	1,00
	> 3 ≤ 6 hónap	> 3 ≤ 6 hónap	0,40	1,00
	> 6 ≤ 12 hónap	> 6 ≤ 12 hónap	0,70	1,00
Második	> 1 ≤ 2 év	> 1,0 ≤ 1,9 év	1,25	0,90
	> 2 ≤ 3 év	> 1,9 ≤ 2,8 év	1,75	0,80
	> 3 ≤ 4 év	> 2,8 ≤ 3,6 év	2,25	0,75
Harmadik	> 4 ≤ 5 év	> 3,6 ≤ 4,3 év	2,75	0,75
	> 5 ≤ 7 év	> 4,3 ≤ 5,7 év	3,25	0,70
	> 7 ≤ 10 év	> 5,7 ≤ 7,3 év	3,75	0,65
	> 10 ≤ 15 év	> 7,3 ≤ 9,3 év	4,50	0,60
	> 15 ≤ 20 év	> 9,3 ≤ 10,6 év	5,25	0,60
	> 20 év	> 10,6 ≤ 12,0 év	6,00	0,60
		> 12,0 ≤ 20,0 év	8,00	0,60
	> 20 év	12,50	0,60	

19. Ezután kell az első zónában található kiegyenlített súlyozott hosszú (rövid) pozíció összegét – amely a második zónában található kiegyenlített rövid (hosszú) pozícióval van szembeállítva – kiszámítani. Ezt az összeget veszi figyelembe a 23. pont az egyes és kettes sáv közötti kiegyenlített súlyozott pozícióként. Ugyanezt a számítást kell elvégezni a második sáv kiegyenlített súlyozott pozíciójának fennmaradó részének és a harmadik sávban található kiegyenlített súlyozott pozícióknak a figyelembevételével a második és harmadik sáv közötti kiegyenlített súlyozott pozíció kiszámításához.
20. Az intézmény, ha jónak látja, megfordíthatja a 19. pontbeli sorrendet úgy, hogy először a második és a harmadik zóna közötti kiegyenlített súlyozott pozíciót számítja ki, majd csak ezt követően az első és a harmadik zóna közöttit.
21. Az első zónában fennmaradó kiegyenlített súlyozott pozíciót ezután az ebből a harmadik zónára megmaradóval kell szembeállítani, miután ez utóbbit egyeztetették a második zónával a második és a harmadik zóna közötti kiegyenlített súlyozott pozíció kiszámítása érdekében.
22. A 19., 20. és 21. pontban foglalt három különböző kiegyenlítő számítást követően a maradványpozíciókat össze kell adni.
23. Az intézmény tőkekövetelményét az alábbi értékek összeadásával kell kiszámítani:
- a kiegyenlített súlyozott pozíciók összegének 10 %-a minden lejáratú sávban;
 - a kiegyenlített súlyozott pozíciók 40 %-a az első zónában;
 - a kiegyenlített súlyozott pozíciók 30 %-a a második zónában;
 - a kiegyenlített súlyozott pozíciók 30 %-a a harmadik zónában;
 - a kiegyenlített súlyozott pozíciók 40 %-a az első és a második zóna között, valamint a második és a harmadik zóna között (ld. a 19. pontot);
 - a kiegyenlített súlyozott pozíciók 150 %-a az első és a harmadik zóna között;
 - a maradvány kiegyenlített súlyozott pozíciók 100 %-a.
- b) *Futamidő alapú*
24. A tagállamok illetékes hatóságai, általánosan vagy egyéni alapon, megengedhetik az intézményeknek, hogy olyan rendszert alkalmazzanak a forgalmazott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz kapcsolódó általános kockázati tőkekövetelmény kiszámításához, amely a futamidőt veszi alapul, nem pedig a 15–23. pontban meghatározott módszert, amennyiben azt az intézmények következetesen alkalmazzák.

25. E módszer szerint az intézmények az egyes rögzített kamatozású, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok piaci értékét veszik alapul, és ebből állapítják meg a lejáratig számított hozamot, ami az adott értékpapír vonatkozó diszkontrátája. A változó kamatozású értékpapírok esetében az intézmények minden eszköznek a piaci értékét veszik alapul, és ebből számítják ki a hozamukat, feltéve, hogy a tőkeösszeg akkor esedékes, amikor a kamatlábat legközelebb módosítani lehet.
26. Az intézmények ezután minden, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír esetében az alábbi képlet alapján számítják ki a módosított futamidőt:

$$\text{módosított átlagos hátralévő futamidő} = \frac{\text{futamidő (D)}}{(1 + r)}, \text{ ahol}$$

$$D = \frac{\sum_{t=1}^m \frac{t C_t}{(1+r)^t}}{\sum_{t=1}^m \frac{C_t}{(1+r)^t}}$$

ahol:

r = a lejáratig számított hozam (ld. a 25. pontot),

C_t = készpénzkifizetés a t időszak során,

m = teljes lejáratidő (ld. a 25. pontot).

27. Az intézmények ezután mindegyik hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt besorolják a 3. táblázat megfelelő zónáiba. Ezt az egyes papírok módosított futamideje alapján teszik.

3. táblázat

Zóna	Módosított futamidő (években)	Becsült kamatlábváltozás (%-ban)
(1)	(2)	(3)
Első	$> 0 \leq 1,0$	1,0
Második	$> 1,0 \leq 3,6$	0,85
Harmadik	$> 3,6$	0,7

28. Az intézmények ezt követően kiszámítják minden értékpapír átlagos hátralévő futamidővel súlyozott pozícióját úgy, hogy az értékpapír piaci árát megszorozzák annak módosított átlagos hátralévő futamidejével és az értékpapír feltételezett kamatlábváltozásával (ld. 3. táblázat 3. oszlop).
29. Az intézmények mindegyik sávban kiszámítják az átlagos hátralévő futamidővel súlyozott hosszú és a futamidővel súlyozott rövid pozíciókat. Az előzőnek az az összege, amelyet az egyes zónákban az utóbbival kiegyenlítettek, az adott sáv kiegyenlített átlagos hátralévő futamidővel súlyozott pozíciója.
- Az intézmények ezután kiszámítják minden sávban a kiegyenlített átlagos hátralévő futamidővel súlyozott pozíciókat. A továbbiakban pedig a 19–22. pontokban a kiegyenlített súlyozott pozíciókra megállapított eljárásokat követik.
30. Az intézmény tőkekövetelményét az alábbiak összegeként számítják ki:
- a kiegyenlített átlagos hátralévő futamidővel súlyozott pozíció 2 %-a minden sávban;
 - az első és második sáv és a második és harmadik sáv közötti kiegyenlített átlagos hátralévő futamidővel súlyozott pozíciók 40 %-a;
 - az első és harmadik sáv közötti kiegyenlített átlagos hátralévő futamidővel súlyozott pozíció 150 %-a;
 - a fennmaradó kiegyenlített átlagos hátralévő futamidővel súlyozott pozíciók 100 %-a.

RÉSZVÉNYEK

31. Az intézmények összeadják az 1. pont szerinti nettó hosszú és nettó rövid pozícióikat. A kettő összege a teljes bruttó pozíció. A kettő közötti különbséget a teljes nettó pozíció.

Egyedi kockázat

32. Az intézmény a teljes bruttó pozícióját megszorozza 4 %-kal az egyedi kockázattal szembeni tőkekövetelmény kiszámításához.
33. A 32. pont rendelkezéseitől eltérően, az illetékes hatóságok engedélyezhetik, hogy az egyedi kockázattal szembeni tőkekövetelmény 2 % legyen, nem pedig 4 %, azoknál az intézmény által birtokolt részvényportfólióknál, amelyek megfelelnek az alábbi feltételeknek:
- a tőzsrésztvények nem olyan kibocsátótól származnak, amely olyan forgalmazott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat bocsátott ki, amelyek tényleges tőkekövetelménye a 14. pontban foglalt 1. táblázatban 8 %;
 - a részvényeket az illetékes hatóságok objektív kritériumok alapján kellően likvidnek ítélik;
 - egyetlen egyedi pozíció sem képviseli az intézmény teljes részvényportfóliójának több mint 5 %-át. Az illetékes hatóságok azonban 10 %-ig engedélyezhetnek egyedi pozíciókat, feltéve, hogy az ilyen pozíciók összege nem haladja meg a portfólió 50 %-át.

Általános kockázat

34. Az intézmények általános kockázattal szembeni tőkekövetelménye a teljes nettó pozíció, szorozva 8 %-kal.

Határidős részvényindex-ügyletek

35. A tőzsdei határidős részvényindex-ügyleteket, a határidős részvényindex-ügyletekhez fűződő opciók delta-tényezővel súlyozott megfelelőit és a részvényindexeket (a továbbiakban határidős részvényindex-ügyletek) az azokat alkotó tőzsrésztvények szerinti pozíciókra lehet osztani. Ezeket a pozíciókat az adott tőzsrésztvények alapjául szolgáló pozícióként lehet kezelni, ezért az illetékes hatóságok jóváhagyásától függően azokat szembe lehet állítani az alapul szolgáló részvényekből fennálló ellentétes pozíciókkal.
36. Az illetékes hatóságok biztosítják, hogy minden intézmény, amely nettósította a pozícióit egy vagy több, határidős részvényügyletet megtestesítő részvény esetében egy vagy több, magához a határidős részvényügylet fűződő pozíciójával szemben, megfelelő tőkével rendelkezzen ahhoz, hogy fedezze az abból származó veszteséget, hogy a határidős ügyletek értéke nem mozog teljesen összhangban az azokat alkotó részvényekkel; ezt akkor is biztosítják, ha egy intézménynek ellentétes pozíciói vannak olyan határidős részvényügyletekben, amelyek nem egyeznek meg lejáratuk, összetételük vagy mindkettő tekintetében.
37. A 35. és 36. pont rendelkezéseitől eltérően, azok a határidős részvényindex-ügyletek, amelyek tőzsdei forgalomban szerepelnek, és – az illetékes hatóságok véleménye szerint – széles körben diverzifikált indexeket képviselnek, az általános kockázattal szemben 8 %-os tőkekövetelményt igényelnek, de nincs szükségük egyedi kockázat elleni tőkére. Az ilyen határidős részvényindex-ügyleteket bele kell venni a teljes nettó pozíció 31. pont szerinti kiszámításába, de figyelmen kívül kell hagyni az ugyanabban a bekezdésben foglalt teljes bruttó pozíció számításakor.
38. Ha egy határidős részvényindex-ügyletet nem osztanak fel az alapul szolgáló pozíciókra, azt úgy kell kezelni, mintha önálló részvény lenne. Figyelmen kívül lehet hagyni azonban az ehhez az önálló részvényhez fűződő egyedi kockázatot, ha az adott határidős részvényindex-ügylet a tőzsdei forgalomban szerepel, és az illetékes hatóságok véleménye szerint széles körben diverzifikált indexet képvisel.

JEGYZÉS

39. A hitelviszonyt megtestesítő és az osztalékra jogosító értékpapírok jegyzése során az illetékes hatóságok engedélyezhetik az intézményeknek, hogy az alábbi eljárást alkalmazzák a tőkekövetelmény kiszámításához. Először a nettó pozíciókat számítják ki oly módon, hogy levonják azokat a jegyzési pozíciókat, amelyeket

alakszerű megállapodás alapján harmadik fél jegyzett, vagy szindikátusi társult tagsággal harmadik fél jegyzett; másodsor pedig az alábbi tényezőkkel csökkentik a nettó pozíciókat:

– 0 munkanap:	100 %
– 1 munkanap:	90 %
– 2–3 munkanap:	75 %
– 4 munkanap:	50 %
– 5 munkanap:	25 %
– 5 munkanapon túl:	0 %

A 0. munkanap az a munkanap, amelyen az intézmény feltétel nélkül kötelezetté válik ismert mennyiségű értékpapír előre meghatározott áron történő jegyzésére.

Harmadik lépésként a csökkentett jegyzési garanciavállalási pozíciók alapján kell kiszámítani a tőkekövetelményeket. Az illetékes hatóságnak biztosítani kell, hogy az intézmény megfelelő nagyságú tőkével rendelkezzen a kezdeti kötelezettségvállalás és az 1. munkanap között keletkező veszteség fedezésére.

II. MELLÉKLET

ELSZÁMOLÁSI ÉS PARTNERKOCKÁZAT

ELSZÁMOLÁSI/LESZÁLLÍTÁSI KOCKÁZAT

1. Olyan tranzakciók esetében, amelyeknél a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat és részvényeket az esedékes leszállítási határidőig nem egyenlítik ki (kivéve a visszavásárlási és fordított visszavásárlási megállapodásokat és az értékpapír-kölcsönzést és értékpapír-kölcsönvételt), az intézménynek ki kell számítania a felmerült árkülönbözetet. Ez a különbség az adott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír vagy részvény kikötött teljesítési árfolyama és a jelenlegi piaci értéke közötti különbség, ahol a különbség veszteséget jelenthet az intézmény számára. A tőkekövetelmény kiszámításához az intézménynek ezt a különbséget meg kell szoroznia a 2. pont alatt található táblázat A. oszlopának megfelelő tényezőjével.
2. A 2. pont rendelkezéseitől eltérően, az intézmények az illetékes hatóságok mérlegelése szerint úgy is kiszámíthatják tőkekövetelményüket, hogy minden, a lejárat utáni 5 és 45 munkanap közötti időszak óta kiegyenlített tranzakció kikötött teljesítési árfolyamát megszorozzák az alábbi táblázat B. oszlopának megfelelő tényezőjével. A lejárat utáni 46 munkanap elteltével az A. oszlop szerinti árfolyam-különbözet 100 %-a a tőkekövetelmény.

A teljesítési idő után eltelt munkanapok száma	A. oszlop (%)	B. oszlop (%)
5–15	8	0,5
16–30	50	4,0
31–45	75	9,0
46 vagy több	100	1. 2. pont

PARTNERKOCKÁZAT

Nyitva szállítás

- 3.1. Az intézménynek tőkével kell rendelkeznie a partnerkockázattal szemben, ha:
 - i. értékpapírokat fizetett ki azok átvétele előtt, vagy értékpapírokat szállított le az ellenértékük átvétele előtt; és
 - ii. a határokon átlépő tranzakciók esetében egy vagy több nap eltelt a fizetés vagy leszállítás óta.
- 3.2. A tőkekövetelmény azoknak az értékpapíroknak vagy annak a készpénznek a 8 %-a, amellyel az intézménynek tartoznak, szorozva az érintett másik félre alkalmazott kockázati súllyal.

Visszavásárlási és fordított visszavásárlási megállapodások és értékpapír-kölcsönzés és -kölcsönvétel

- 4.1. A kereskedési könyvben szereplő értékpapírokon alapuló visszavásárlási megállapodások és értékpapír-kölcsönzés esetében az intézmény kiszámítja az értékpapírok piaci értéke és az intézmény által kölcsönzött összeg vagy az ügylet fedezetül szolgáló biztosíték piaci értéke közötti különbséget, amennyiben ez a különbség pozitív. A fordított visszavásárlási megállapodások és az értékpapír-kölcsönvétel esetében az intézmény kiszámítja a különbséget az intézmény által kölcsönadott összeg vagy az ügylet fedezetül szolgáló biztosíték piaci értéke és az átvett értékpapírok piaci értéke között, amennyiben ez a különbség pozitív.

Az illetékes hatóságok intézkedéseket tesznek annak biztosítására, hogy az adott ügylet fedezetül szolgáló többletbiztosíték elfogadható legyen.

Ezen túlmenően az illetékes hatóságok engedélyezhetik az intézményeknek, hogy ennek a bekezdésnek az első két mondatában meghatározott számításokba ne foglalják bele az ügylet fedezetül szolgáló többletbiztosíték összegét, ha az ügylet fedezetül szolgáló többletbiztosíték összegére olyan garancia van, amely az átruházott folyamatosan biztosítja, hogy az ügylet fedezetül szolgáló többletbiztosítékot visszakapja a tranzakcióban részt vevő másik fél nem fizetése esetén.

A felhalmozott kamatot figyelembe veszik a kölcsönzött vagy kölcsönvett összegek piaci értéke és az ügylet fedezetül szolgáló többletbiztosíték kiszámításakor.

- 4.2. A tőkekövetelmény a 4.1. pontnak megfelelően kiszámított szám 8 %-a, szorozva a másik fél kockázati súlyával.

(Tőzsdén kívüli) OTC származtatott eszközök

5. A (tőzsdén kívüli) OTC származtatott értékpapírok tőkekövetelményének kiszámításához az intézmények a 89/647/EGK irányelv II. mellékletét alkalmazzák a kamatláb- és árfolyamügyletek esetében; a vásárolt OTC részvényopciók és fedezett opciós utalványok a 89/647/EGK irányelv II. mellékletében az árfolyamügyletekre megállapított eljárás hatálya alá tartoznak.

A partnerre alkalmazandó kockázati súlyok ennek az irányelvnek a 2. cikk 9. pontjával összhangban határozandók meg.

EGYÉB

6. A 89/647/EGK irányelv tőkekövetelménye alkalmazandó azokra a tőzsdén forgalmazott, határidős ügyletekhez vagy opciós ügyletekhez kapcsolódó díjak, jutalékok, kamatok, osztalékok és letétek formájában jelentkező kockázatokra, amelyeket nem érint sem ez a melléklet, sem az I. melléklet, továbbá amelyeket nem az V. melléklet 2. pont d) alpontja szerint meghatározott saját tőkéből vonnak, és amelyek közvetlenül kapcsolódnak a kereskedési könyvben szereplő tételekhez.

A partnerkockázati súlyokat ennek az irányelvnek a 2. cikk 9. pontjával összhangban kell meghatározni.

—

III. MELLÉKLET

DEVIZAÁRFOLYAM-KOCKÁZAT

1. Ha egy intézmény teljes nettó devizapozíciója, amelyet az alábbiakban részletezett eljárás szerint számítottak ki, meghaladja teljes saját tőkéjének a 2 %-át, a devizaárfolyam-kockázattal szembeni tőkekövetelmény kiszámításához az intézmény a többletet megszorozza 8 %-kal.
2. Az alkalmazandó számítás két lépésből áll.
 - 3.1. Első lépésben az intézmény nettó nyitott pozícióit kell kiszámítani minden egyes valutában (ideértve a jelenléteket alapjául szolgáló valutát is). Ez a pozíció az alábbi (pozitív vagy negatív) összetevők összegéből áll:
 - nettó készpénzpozíciók (vagyis minden eszköztétel mínusz minden forrástétel, ideértve az adott valutában felhalmozott kamatot is),
 - a nettó határidős pozíciók (vagyis a határidős devizaügyletek keretében minden jövőben befolyó összeg mínusz minden jövőben kifizetendő összeg, ideértve a készpénzpozíciókban nem szereplő határidős devizaügyleteket és a devizaswap-ügyletek névleges tőkeösszegét),
 - olyan visszavonhatatlan garanciák (és hasonló eszközök), amelyeket biztosan lehívnak,
 - még fel nem merült, de már lefedezett nettó jövőbeli jövedelmek/kiadások (a jelentést készítő intézmény mérlegelése alapján és az illetékes hatóságok előzetes beleegyezésével a könyvelési bizonylatokba még fel nem vett, de határidős devizaügyletekkel már lefedezett nettó jövőbeli jövedelmek/kiadások szerepelhetnek itt). Az ezzel kapcsolatos mérlegelésnek következetesnek kell lennie,
 - a devizaopció teljes könyv szerinti értékének nettó delta (vagy delta-alapú) megfelelője,
 - más opciók (vagyis nem devizaopciók) piaci értéke,
 - minden olyan pozíció, amelyet az intézmény kifejezetten azért vállal, hogy ezzel a valutaárfolyamnak a tőkekövetelésre gyakorolt negatív hatását fedezze, kizárható a nettó nyitott devizapozíciók számításából. Ezeknek a pozícióknak kereskedelmen kívülieknek vagy strukturális jellegűeknek kell lenniük, és kizárásukhoz, valamint kizárási feltételeik bármilyen megváltoztatásához az illetékes hatóságok beleegyezésére van szükség. Ugyanez az eljárás alkalmazható ugyanúgy a fenti feltételek szerint azokra az intézmény tulajdonában lévő pozíciókra, amelyek olyan tételekhez kapcsolódnak, amelyeket a szavatoló tőke számítása során már levontak.
 - 3.2. Az illetékes hatóságoknak mérlegelési joguk van, hogy megengedjék-e az intézményeknek a nettó jelenérték használatát az egyes valutákban fennálló nettó nyitott pozíciók kiszámításához.
4. Második lépésben az elszámolási pénznemen kívül minden más valutából fennálló nettó rövid és hosszú pozíciót az azonnali devizaárfolyamon átváltanak a jelentések alapjául szolgáló valutára. Ezeket azután külön-külön összeadják az összes nettó rövid pozíció és az összes nettó hosszú pozíció kiszámításához. A két összeg közül a magasabb lesz az intézmény teljes nettó devizapozíciója.
5. Tekintet nélkül az 1–4. pontra és további összehangolásra az illetékes hatóságok előírhatják vagy megengedhetik az intézményeknek, hogy ennek a mellékletnek a szempontjából alternatív módszereket alkalmazzanak.
6. Első lépésben az illetékes hatóságok megengedhetik az intézményeknek, hogy tőkekövetelményük alacsonyabb legyen a szorosan kapcsolódó valutákban meglévő pozícióik fedezésére, mint ami az 1–4. pont alkalmazásából származna. Az illetékes hatóságok csak akkor ítélik meg, hogy két valutát szorosan kapcsolódónak, ha az ezekből a valutákból meglévő azonos és ellentétes pozíciókban az elkövetkezendő 10 munkanapon bekövetkező – a napi valutaárfolyam-adatok alapján az előző három vagy öt évre kalkulált – veszteség valószínűsége, amely veszteség az adott (a jelentések alapjául szolgáló valutában értékelt) egyeztetett pozíció értékének 4 %-a vagy annál alacsonyabb, legalább 99 % hároméves megfigyelési időszak alkalmazása esetén, vagy pedig 95 % öt éves megfigyelési időszak alkalmazása esetén. Két szorosan kapcsolódó valuta kiegyenlített pozíciójának tőkekövetelménye 4 %, szorozva a kiegyenlítő pozíció értékével. Két szorosan kapcsolódó valuta nem kiegyenlítő pozíciójának és minden más valutában fennálló pozíciójának a tőkekövetelménye 8 %, szorozva az adott valutában

a nettó rövid vagy a nettó hosszú pozíciók összege közül a nagyobbbal, miután a szorosan kapcsolódó valuták kiegyenlítő pozícióit kivonták.

7. Második lépésben az illetékes hatóságok megengedhetik az intézményeknek, hogy ennek a mellékletnek a szempontjából az 1–6. pontban körvonalazott módszerek helyett alternatív módszereket alkalmazzanak. Az e módszerek által levezetett tőkekövetelménynek elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy:
 - i. meghaladja azokat a veszteségeket, ha van ilyen, amelyek az előző öt évben a görgetett 10 munkanapos időszakok legalább 95 %-ában vagy pedig az előző három évben a görgetett 10 munkanapos időszakok legalább 99 %-ában felmerültek volna, ha az intézmény mindegyik időszakot a jelenlegi pozícióival kezdte volna;
 - ii. a megelőző öt év görgetett 10 munkanapos időszakai során bekövetkezett valutaárfolyam-mozgások elemzése alapján meghaladja az elkövetkezendő 10 munkanapos tartási periódus 95 %-ának vagy hosszabb időszaknak a várható veszteségét, vagy pedig meghaladja az időszak 99 %-ának vagy hosszabb időszaknak a várható veszteségét, ha a valutaárfolyam-mozgások elemzése csak a megelőző három évre terjed ki; vagy
 - iii. függetlenül i. vagy ii. mértékétől, meghaladja a 4. pontban foglalt mérések szerinti nettó nyitott pozíció 2 %-át.
8. Harmadik lépésben az illetékes hatóságok engedélyezhetik az intézményeknek, hogy azokat a bármilyen valutában fennálló pozícióikat, amelyek jogilag kötelező érvényű kormányközi megállapodás hatálya alá esnek, és amely korlátozza a valuta ingadozását a másik, ugyanazon megállapodás hatálya alá eső valutákhoz képest, kivegyék a bármelyik módszer szerinti számításokból, amelyet az 1–7. pontban leírtak közül alkalmaznak. Az intézmények kiszámítják ezekből a valutákból a kiegyenlítő pozícióikat, és olyan tőkekövetelményt rendelnek hozzájuk, amely az érintett valutákat illetően nem kevesebb az adott kormányközi megállapodásban meghatározott maximális megengedett ingadozás felénél. A nem kiegyenlítő pozíciókat ezekből a valutákból ugyanúgy kezelik, mint a többi valuta esetében.

Tekintet nélkül az előző bekezdésre, az illetékes hatóságok engedélyezhetik, hogy az Európai Monetáris Unió második szakaszában részt vevő tagállamok valutáiban fennálló kiegyenlítő pozíciók tőkekövetelménye 1,6 % legyen, szorozva a kiegyenlítő pozíció értékével.
9. Az illetékes hatóságok értesítik a Tanácsot és a Bizottságot azokról a módszerekről, ha vannak ilyenek, amelyeket a 6–8. pont értelmében előírnak vagy engedélyeznek.
10. A Bizottság jelentést tesz a Tanácsnak a 9. pontban említett módszerekről, és ha szükséges – kellő tekintettel a nemzetközi fejleményekre –, javaslatot tesz az devizaárfolyam-kockázat összehangoltabb kezelésére.
11. Az összetett valutákból meglévő nettó pozíciókat a hatályban lévő kvóták alapján fel lehet osztani a valutakosárban szereplő valutákban fennálló pozíciókra.

IV. MELLÉKLET

EGYÉB KOCKÁZATOK

A befektetési vállalkozásokat kötelezik arra, hogy a megelőző év általános költségei egynegyedének megfelelő saját tőkével rendelkezzenek. Az illetékes hatóságok módosíthatják ezt a követelményt abban az esetben, ha a megelőző évhez képest a vállalkozás üzleti tevékenységében jelentős változás következett be. Ha a vállalkozás nem végez a teljes évben üzleti tevékenységet, ideértve az indulás napját, a követelmény az üzleti tervben szereplő általános költségek összegének negyede, feltéve, hogy a hatóságok nem kérik ennek a tervnek a módosítását.

V. MELLÉKLET

SZAVATOLÓTŐKE

1. A befektetési vállalkozások és hitelintézetek szavatolótőkéjét a 89/299/EGK irányelvvel összhangban kell meghatározni.

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában azonban azok a befektetési vállalkozások, amelyek nem az egyes társaságtípusok éves beszámolójáról szóló szerződés⁽¹⁾ 54. cikkének (3) bekezdése g) pontján alapuló, 1978. július 25-i 78/660/EGK negyedik tanácsi irányelv 1. cikk (1) bekezdésében említett meghatározott jogi formában működnek, mégis a Tanács bankok és más pénzügyi intézmények éves beszámolójáról és konszolidált beszámolójáról szóló, 1986. december 8-i 86/635/EGK irányelvének⁽²⁾ hatálya alá tartoznak.

2. Az 1. pont rendelkezéseitől eltérően, az illetékes hatóságok engedélyezhetik azoknak az intézményeknek, amelyek kötelesek az I., II., III., IV. és VI. mellékletekben megállapított szavatolótőke-követelményeknek való megfelelésre, hogy alternatív meghatározást alkalmazzanak, amikor csak ezeknek a követelményeknek való megfelelésről van szó. Az így rendelkezésre tartott szavatolótőke semmilyen részét nem lehet egyidejűleg arra használni, hogy más szavatolótőke-követelményeknek megfeleljenek. Ez az alternatív meghatározás az alábbi a), b) és c) elemekből mínusz a d) elemből tevődik össze úgy, hogy ez utóbbi elemnek a levonása az illetékes hatóságok mérlegelésétől függ:
 - a) a 89/299/EGK irányelvben meghatározottak szerinti szavatolótőke, kizárva ugyanazon irányelv 2. cikk (1) bekezdésének csak a (12) és (13) bekezdésben található elemeit azoknak a befektetési vállalkozásoknak az esetében, amelyeknek le kell vonniuk e bekezdés d) elemét e bekezdés a), b) és c) elemeinek összegéből;
 - b) az intézmény nettó kereskedési könyvbeli nyeresége megtisztítva minden előre látható költségtől és osztaléktól, mínusz az egyéb üzleti tevékenységekéből eredő nettó veszteségek, feltéve, hogy ezeknek az összegeknek egyike sem szerepel ennek a bekezdésnek az a) elemében a 89/299/EGK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 2. vagy 11. eleme értelmében;
 - c) alárendelt kölcsöntőke és/vagy az 5. pontban említett elemek, a 3–7. pontban meghatározott feltételek szerint;
 - d) a 8. pont meghatározása szerinti illikvid eszközök.
3. A 2. pont c) alpontjában említett alárendelt kölcsöntőkének az eredeti futamideje legalább két év. A kölcsöntőkét teljes egészében meg kell fizetni, és a kölcsönmegállapodás nem tartalmaz semmilyen záradékot, amely arról rendelkezik, hogy különleges körülmények között – az intézmény felszámolása kivételével – az adósságot a kikötött törlesztési időpont előtt vissza kellene fizetni, hacsak az illetékes hatóságok jóvá nem hagyják a törlesztést. Az ilyen alárendelt kölcsöntőkének sem a tőkerészét, sem a kamatösszegét nem lehet visszafizetni, ha ez a törlesztés azt jelentené, hogy az adott intézmény szavatolótőkéje ezáltal az intézmény teljes tőkekövetelményének 100 %-a alá csökkenne.

Ezen túlmenően az intézmények azonnal értesítik az illetékes hatóságokat az ilyen alárendelt kölcsöntőkével kapcsolatos minden törlesztésről, amint szavatolótőkéjük a teljes tőkekövetelmény 120 %-a alá esik.

4. A 2. pont c) alpontjában említett alárendelt kölcsöntőke nem haladhatja meg az I., II., III., IV. és VI. mellékletben megállapított tőkekövetelményeknek való megfelelést szolgáló eredeti szavatolótőke legfeljebb 150 %-át, és csak az illetékes hatóságok számára elfogadható, különleges körülmények között közelítheti meg ezt az összeget.
5. Az illetékes hatóságok megengedhetik az intézményeknek, hogy a 3. és 4. pontban említett másodrangú kölcsöntőkét a 89/299/EGK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 3. és 5–8. elemeivel helyettesítsék.
6. Az illetékes hatóságok engedélyezhetik a befektetési vállalkozásoknak, hogy meghaladják az alárendelt kölcsöntőke 4. pontban előírt felső határát, ha azt prudenciális szempontból megfelelőnek ítélik meg, és feltéve, hogy az ilyen alárendelt kölcsöntőke és az 5. pontban említett elemek összessége nem haladja meg az I., II., III., IV. és VI. mellékletben megállapított tőkekövetelményeknek való megfelelést szolgáló eredeti szavatolótőke maximum 200 %-át, vagy ugyanannak az összegnek a 250 %-át, ha a befektetési vállalkozások saját tőkéjük kiszámításakor levonják a 2. pontban említett 2. d) elemet.

⁽¹⁾ HL L 222., 1978.8.14., 11. o. A legutóbb a 90/605/EGK irányelvvel (HL L 317., 1990.11.16., 60. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 372., 1986.12.31., 1. o.

7. A illetékes hatóságok engedélyezhetik a hitelintézeteknek, hogy meghaladják a másodrangú kölcsöntőke 4. pontban előírt felső határát, ha azt prudenciális szempontból megfelelőnek ítélik meg, és feltéve, hogy az ilyen alárendelt kölcsöntőke és az 5. pontban említett elemek összessége nem haladja meg az I., II., III., IV. és VI. mellékletben megállapított tőkekövetelményeknek való megfelelést szolgáló eredeti szavatolótőke maximum 250 %-át.
8. Az illikvid eszközök a következőket foglalják magukban:
- dologi befektetett eszközök (kivéve azt a mértéket, amelynek erejéig a földet és az épületeket szembe lehet állítani azokkal a kölcsönökkel, amelyekre biztosítékot nyújtanak),
 - hitelintézetekbeli vagy pénzügyi intézménybeli olyan részesedések, ideértve az ezekkel szembeni alárendelt követeléseket, amelyek ezeknek az intézeteknek a saját tőkéje részét képezhetik, hacsak azokat le nem vonták a 89/299/EGK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 12. és 13. eleme vagy e melléklet 9. pontjának iv. alpontja értelmében.
- Ha hitelintézetek vagy pénzügyi intézmények részvényeit átmenetileg olyan pénzügyi támogatás céljából birtokolják, amelynek a célja az adott intézet újjászervezése és megmentése, az illetékes hatóságok eltekinthetnek ettől a rendelkezéstől. Eltekinthetnek tőle azokat a részvényeket illetően is, amelyek szerepelnek a befektetési intézet kereskedési könyvében,
- olyan hitelintézeteken és más pénzügyi intézményeken kívüli vállalkozásokban birtokolt részesedések és egyéb befektetések, amelyek nehezen értékesíthetők,
 - hiány a leányvállalatoknál,
 - a 90 napon belül visszafizetésre kerülő betéteken kívüli betétek, kizárva a letéttel fedezett határidős és opciós ügyleteket,
 - kölcsönök és egyéb esedékes összegek a 90 napon belül visszafizetendőeken kívül,
 - fizikai értelemben vett részvények, hacsak nem tartoznak a 4. cikk (2) bekezdésben előírt tőkekövetelmény hatálya alá, és feltéve, hogy ezek a követelmények nem kevésbé szigorúak, mint a 4. cikk (1) bekezdésének iii. pontjában előírtak.
9. A 7. cikk (4) bekezdésében foglalt eltekintés hatálya alá eső csoportba tartozó befektetési vállalkozások az 1–8. pontnak megfelelően az alábbi módosítások szerint számítják ki saját tőkéjüket:
- i. a 2. pont d) alpontjában említett illikvid eszközöket levonják;
 - ii. a 2. pont a) alpontjában említett kizárás nem érinti a 89/299/EGK irányelv 2. cikk (1) bekezdés 12. és 13. elemeinek azokat az összetevőit, amelyeket a befektetési vállalkozások ennek az irányelvnek a 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott összevonás hatáskörébe tartozó vállalkozásokban birtokolnak;
 - iii. a 89/299/EGK irányelv 6. cikk (1) bekezdés a) és b) pontjában említett korlátokat az eredeti saját tőkéből számítják, csökkentve a 89/299/EGK irányelv 2. cikk (1) bekezdés 12. és 13. elemeinek azokkal a ii. alpontban leírt összetevőivel, amelyek a kérdéses vállalkozás eredeti saját tőkéjének részei;
 - iv. a 89/299/EGK irányelv 2. cikk (1) bekezdése 12. és 13. elemeinek a iii. elembe említett összetevőit az eredeti saját tőkéből vonják le, nem pedig az ugyanannak az irányelvnek a 6. cikke (1) bekezdése c) pontjában előírt elemek összességéből, különösen ennek a mellékletnek a 4–7. pontjai szempontjából.
-

VI. MELLÉKLET

NAGYKOCKÁZAT

1. Az 5. cikk (2) bekezdésben említett intézetek a 92/121/EGK irányelvben meghatározottak szerint, az alábbi módosításokkal figyelemmel kísérik és ellenőrzik az egyedi ügyfelekkel vagy ügyfélcsoportokkal szemben vállalt kockázatokat.
2. Az egyedi ügyfelekkel szemben vállalt, a kereskedési könyvben szereplő kockázatot az alábbi i., ii. és iii. elemek összegzésével számítják:
 - i. az intézménynek a kérdéses ügyfél által kibocsátott összes pénzügyi eszközéből fennálló hosszú pozícióinak többlete a rövid pozícióival szemben, amennyiben a többlet pozitív (az egyes pénzügyi eszközökben fennálló nettó pozíciót az I. mellékletben megállapított módszerek szerint számítják);
 - ii. hitelviszonyt megtestesítő értékpapír- vagy törzsrésvényjegyzési garancia vállalásakor az intézmény kockázata a nettó kockázat (melyet úgy számítanak ki, hogy levonják azokat a jegyzési garanciavállalásokat, amelyeket az alakszerű megállapodás alapján harmadik fél az intézménytől lejegyzett, vagy amelyre jegyzési garanciát vállalt), csökkentve az I. melléklet 39. pontjában meghatározott tényezővel.

További összehangolásig a illetékes hatóságok arra kötelezik az intézményeket, hogy a jegyzési garancia-vállalásaikat a kezdeti kötelezettségvállalás időpontja és az első munkanap között figyelemmel kísérik és ellenőrző rendszereket hozzanak létre a kérdéses piacokon felmerült veszélyek természetétől függően;
 - iii. a kérdéses ügyféllel a II. mellékletben említett ügyletek véghezviteléből, megállapodások és ügyletek megkötéséből származó kockázatvállalások, amelyeket a II. mellékletben megállapított módon, a másik fél kockázatával való súlyozás nélkül számítanak.
3. Az ügyfélcsoportok részére történő, a kereskedési könyvben megjelenő kockázatvállalást az ügyfélcsoportba tartozó egyedi ügyfelek 2. pont szerint kiszámított kockázatainak összegzésével számítják ki.
4. Az egyedi ügyfelek vagy az ügyfélcsoportok részére történő összes kockázatvállalást a kereskedési könyvben és a nem kereskedési könyvben felmerülő kockázatok összeadásával számítják ki, figyelembe véve a 92/121/EGK irányelv 4. cikkének (6)–(12) bekezdését. A nem kereskedési könyvben szereplő kockázatok kiszámításához az intézetek nullának veszik az V. melléklet 2. pont d) alpontjának értelmében a saját tőkéjükből levont eszközökből származó kockázatokat.
5. Az intézmények a 4. pontnak megfelelően kiszámított, egyedi ügyfelek és ügyfélcsoportok részére történő összes kockázatvállalásról a 92/121/EGK irányelv 3. cikkének megfelelően beszámolnak.
6. Az egyedi ügyfelek vagy az ügyfélcsoportok részére történő kockázatvállalás fenti összegét a 92/121/EGK irányelv 4. cikkének megfelelően, ugyanazon irányelv 6. cikkének átmeneti rendelkezései szerint korlátozzák.
7. A 6. pont rendelkezéseitől eltérően, a illetékes hatóságok engedélyezhetik, hogy a befektetési vállalkozásokkal, az elfogadott harmadik országbeli befektetési vállalkozásokkal és az elismert elszámolóházakkal szembeni követeléseket megtestesítő eszközökre és egyéb kockázatokra, valamint a pénzügyi eszközök cseréjére ugyanaz az eljárás vonatkozzon, mint amelyet a 92/121/EGK irányelv 4. cikk (7) bekezdésének i. pontjában, illetve (9) és (10) bekezdésében a hitelintézetekkel szembeniekre engedélyeztek.
8. A illetékes hatóságok engedélyezhetik a 92/121/EGK irányelv 4. cikkében megállapított korlátok túllépését az alábbi feltételek egyidejű teljesülése esetén:
 1. a kérdéses ügyfél vagy ügyfélcsoport részére történő, a nem kereskedési könyvben szereplő kockázatvállalások nem haladják meg a 92/121/EGK irányelvben megállapított korlátokat, amelyeket a 89/299/EGK irányelvben meghatározottak szerint a saját tőkéből kiindulva számítanak ki oly módon, hogy a többlet teljes mértékben a kereskedési könyvben jelenik meg;
 2. a vállalkozás megfelel a 92/121/EGK irányelv 4. cikkének (1) és (2) bekezdésében megállapított korlátokat illetően a többletre vonatkozó további tőkekövetelménynek. Ezt úgy számítják ki, hogy a kérdéses ügyfél vagy ügyfélcsoport részére történő összes kereskedési kockázatvállalásnak azokat az összetevőit választják ki, amelyek az I. melléklet szerinti legmagasabb egyedi kockázati tőkekövetelményekkel és/vagy a II. melléklet szerinti tőkekövetelményekkel járnak, és amelyeknek az összege megegyezik az 1. pontban említett többlet mértékével; amennyiben a többlet 10 napnál tovább nem állt fenn, a további tőkekövetelmény ezekre az összetevőkre vonatkozóan az előző mondatban említett követelmény 200 %-a.

A többlet felmerülése után 10 nappal a többlet fenti feltételek szerint kiválasztott összetevőit besorolják az alábbi táblázat első oszlopának megfelelő sorába, az I. melléklet szerinti egyedi kockázati követelmények és/vagy a II. melléklet szerinti követelmények növekvő sorrendjében. A továbbiakban az intézménynek ezekre az összetevőkre vonatkozóan további tőkekövetelménynek is meg kell felelnie, amely megegyezik az I. melléklet szerinti egyedi kockázati követelmények és/vagy a II. melléklet szerinti követelmények összegével, szorozva a második oszlopban szereplő megfelelő tényezővel:

Táblázat

A korlátokat meghaladó többletek (a szavatolótóke százalékának alapján)	Tényezők
(1)	(2)
40 %-ig	200 %
40 %-tól 60 %-ig	300 %
60 %-tól 80 %-ig	400 %
80 %-tól 100 %-ig	500 %
100 %-tól 250 %-ig	600 %
250 % fölött	900 %

3. ha a többlet felmerülése óta 10 vagy annál kevesebb nap telt el, a kérdéses ügyféllel vagy ügyfélcsoporttal szemben vállalt, kereskedési könyvben szereplő kockázat nem haladhatja meg az intézmény saját tőkéjének 500 %-át;
4. semmilyen 10 napnál hosszabb ideje fennálló többlet nem haladhatja meg az intézmény saját tőkéjének 600 %-át;
5. az intézményeknek háromhavonta be kell számolniuk a illetékes hatóságoknak minden olyan esetről, amikor a 92/121/EGK irányelv 4. cikk (1) és (2) bekezdésében megállapított korlátokat a megelőző három hónap során túllépték. Minden olyan esetben, amikor a korlátokat túllépi, be kell számolni annak mértékéről és az érintett ügyfél nevééről.
9. A illetékes hatóságok eljárásokat dolgoznak ki a Tanács és a Bizottság értesítésével annak érdekében, hogy megakadályozzák az intézményeket a további tőkekövetelmények – amelyek pedig a 92/121/EGK irányelv 4. cikk (1) és (2) bekezdésében megállapított korlátokat túllépő kockázatok esetében terhelnék őket, ha ezek a kockázatok 10 napon túl fennállnak – tudatos elkerülésében oly módon, hogy ideiglenesen más, akár ugyanazon a csoporton belüli, akár egy másik csoportba tartozó vállalkozáshoz viszik át ezeket a kockázatokat és/vagy oly módon, hogy mesterséges tranzakciókat visznek végbe a 10 nap alatt a meglévő kockázat kizárására és új kockázat megteremtésére. Az intézmények olyan rendszereket tartanak fenn, amelyek biztosítják, hogy minden, a fenti hatással járó tranzakcióról az illetékes hatóságok azonnal jelentést kapjanak.
10. A illetékes hatóságok engedélyezhetik azoknak az intézményeknek, amelyek a saját tőkének az V. melléklet 2. pontja szerinti meghatározását alkalmazhatják, hogy azt ennek a mellékletnek az 5., 6. és 8. pontjai szempontjából is alkalmazzák, feltéve, hogy az érintett intézményeknek ezenkívül a 92/121/EGK irányelv 3. és 4. cikkeiben meghatározott kötelezettségek mindegyikének is meg kell felelniük a kereskedési könyvükben nem szereplő kockázatokra vonatkozóan, a 89/299/EGK irányelvben meghatározottak szerinti szavatolótóke használata mellett.